

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
Навчально-науковий інститут "Українська інженерно-педагогічна академія"

Кафедра Харчових технологій, легкої промисловості і дизайну

КВАЛІФІКАЦІЙНА МАГІСТЕРСЬКА РОБОТА

на тему «Професійна підготовка фахівців з технологій легкої промисловості до проектування спеціального одягу для майстрів індустрії краси на основі оцінки експлуатаційних властивостей сучасних тканин»

Виконала студентка 2 курсу, групи ДІТ-ПОТ24мг
Спеціальності 015.36 «Професійна освіта
(Технологія виробів легкої промисловості)»

Торкут Катерина Вячеславівна

(прізвище та ініціали)

Керівник: к.п.н., доц. Нікуліна А.В.

(прізвище та ініціали)

Рецензент: Бачієва Л.О.

(прізвище та ініціали)

«До захисту допущено»

Завідувач кафедри О. Литвин Олег Литвин

(підпис) (ім'я та прізвище)

Секретар ЕК

Владислава ІЛЬЧУК

(підпис) (ім'я та прізвище)

Харків - 2025

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ В.Н.КАРАЗІНА

Навчально-науковий інститут "Українська інженерно-педагогічна академія"
 Кафедра Харчових технологій, легкої промисловості і дизайну
 Рівень вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень) другий (магістерський)
 Спеціальність 015.36 Професійна освіта (Технологія виробів легкої промисловості)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри Харчових
 технологій, легкої промисловості і
 дизайну
 проф. Олег ЛИТВИН

(підпис)

“ 08 ” грудня 2025 року

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ (ПРОЄКТ)

Торкут Катерина Вячеславівна

(прізвище, ім'я, по батькові студента)

1. Тема роботи: Професійна підготовка фахівців з технологій легкої промисловості до проєктування спеціального одягу для майстрів індустрії краси на основі оцінки експлуатаційних властивостей сучасних тканин

керівник роботи Нікуліна Анастасія Володимирівна, к.п.н, доцент

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Затверджені наказом по університету 06.10.2025 року 4801-5/3664

2. Строк подання студентом роботи 9 грудня 2025 р.
3. Перелік питань, які потрібно розробити: визначити актуальність і особливості підготовки фахівців з технологій легкої промисловості до створення спеціального одягу для майстрів індустрії краси на основі оцінки сучасних текстильних матеріалів.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	5
РОЗДІЛ 1. АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ТЕХНОЛОГІЙ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ДО ПРОЄКТУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ОДЯГУ ДЛЯ МАЙСТРІВ ІНДУСТРІЇ КРАСИ.....	8
Висновки до розділу 1.....	12
РОЗДІЛ 2. ПРОЄКТУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ОДЯГУ ДЛЯ МАЙСТРІВ ІНДУСТРІЇ КРАСИ НА ОСНОВІ ОЦІНКИ ЕКСПЛУАТАЦІЙНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ СУЧАСНИХ ТКАНИН.....	
2.1. Аналіз тенденцій у спеціальному одязі для майстрів індустрії краси.....	13
2.2. Формування корпоративного іміджу через спеціальний одяг.....	22
2.3. Актуальність спеціального одягу для майстрів індустрії краси з позиції екології.....	27
2.4. Аналіз обраного творчого джерела для проєктування колекції спеціального одягу для майстрів індустрії краси.....	31
2.5. Вибір матеріалів на основі оцінки експлуатаційних властивостей.....	39
2.6. Проєктування колекції спеціального одягу для майстрів індустрії краси....	59
Висновки до розділу 2.....	65
РОЗДІЛ 3. ВИМОГИ ДО ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПРОЄКТУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ОДЯГУ ДЛЯ МАЙСТРІВ ІНДУСТРІЇ КРАСИ.....	67
РОЗДІЛ 4. РОЗРОБКА МЕТОДИЧНИХ ВКАЗІВОК ДО ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРУ НА ТЕМУ «ПРОЄКТУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ОДЯГУ ДЛЯ МАЙСТРІВ КРАСИ НА ОСНОВІ ОЦІНКИ ЕКСПЛУАТАЦІЙНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ СУЧАСНИХ ТКАНИН»	72
ВИСНОВКИ.....	90
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	93

ВСТУП

Індустрія краси – це висококонкурентна та динамічна сфера послуг, де професіоналізм майстрів є запорукою успіху. Зовнішній вигляд фахівця має критичне значення для формування позитивного іміджу, довіри клієнтів та підтвердження високого рівня сервісу. Професійний робочий одяг стає не просто частиною форми, а справжнім інструментом самопрезентації та елементом корпоративної культури. Він допомагає підтримувати єдиний стиль салону або студії, підкреслює індивідуальність бренду та створює атмосферу естетичної гармонії. Вдало підібраний дизайн одягу може стати своєрідною візитною карткою закладу, формуючи впізнаваність та довіру клієнтів.

Крім візуальної складової, не менш важливими є функціональні характеристики професійного одягу. Спеціальний одяг для майстрів індустрії краси повинен поєднувати естетичну привабливість з ергономічністю, забезпечувати комфорт під час тривалої роботи, не сковувати рухів. Матеріали мають бути легкими, стійкими до забруднень та частого прання, а також відповідати санітарно-гігієнічним нормам. Зручний крій, наявність кишень і декоративних елементів підвищують практичність виробу, роблячи його не лише красивим, а й функціональним.

Сучасний ринок текстильних матеріалів характеризується надзвичайним різноманіттям інноваційних тканин, створених із використанням новітніх технологій і матеріалів, що забезпечують підвищений рівень комфорту та довговічності виробів. Виробники пропонують тканини з високими експлуатаційними властивостями – зносостійкістю, повітропроникністю, вологостійкістю, антистатичністю, гіпоалергенністю та легкістю у догляді. Такі матеріали не лише продовжують термін служби виробів, а й забезпечують зручність у процесі роботи, що є надзвичайно важливим для фахівців індустрії

краси, які проводять значну частину часу у русі та постійному контакті з клієнтами.

Питання розроблення та використання спеціального й робочого одягу висвітлювали у своїх наукових працях такі дослідники, як Мартиросян І., яка досліджує безпечність і властивості текстильних матеріалів спеціального призначення, та Проскурович О.В., що аналізує конструктивно-технологічні особливості виготовлення сучасного спецодягу. У міжнародній науковій літературі проблемами матеріалознавства, ергономіки та дизайну професійного одягу займається Вотсон К., який акцентує увагу на поєднанні функціональності та естетики у створенні робочого вбрання. Водночас питання проектування професійного одягу саме для майстрів індустрії краси залишаються недостатньо вивченими, що підкреслює актуальність теми «Професійна підготовка фахівців з технологій легкої промисловості до проектування спеціального одягу для майстрів індустрії краси на основі оцінки експлуатаційних властивостей сучасних тканин».

Об’єкт дослідження: фахівці з технології легкої промисловості для проектування спеціального одягу майстрів індустрії краси

Предмет дослідження: професійна підготовка фахівців з технологій легкої промисловості до проектування спеціального одягу для майстрів індустрії краси

Мета: проаналізувати професійну підготовку фахівців з технологій легкої промисловості та розробити методичні вказівки до проведення семінарського заняття з теми «Проектування спеціального одягу для майстрів індустрії краси на основі оцінки експлуатаційних властивостей сучасних тканин»

Завдання дослідження:

- дослідити актуальність професійної підготовки фахівців для проектування спеціального одягу для майстрів індустрії краси
- спроектувати колекцію спеціального одягу для майстрів індустрії краси

– розробити методичні вказівки до проведення семінарського заняття з теми «Проектування спеціального одягу для майстрів індустрії краси на основі оцінки експлуатаційних властивостей сучасних тканин»

Структура та об'єм роботи:

Текстова частина роботи складається з 88 сторінок, 27 рисунків, 8 таблиць, списку використаних джерел з 31 найменувань

РОЗДІЛ 1. АКТУАЛЬНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З ТЕХНОЛОГІЙ ЛЕГКОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ ДО ПРОЄКТУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ОДЯГУ ДЛЯ МАЙСТРІВ ІНДУСТРІЇ КРАСИ

Українська б'юті-індустрія сьогодні належить до найрозвиненіших у Східній Європі, і це зумовлено поєднанням високого професіоналізму фахівців, використанням сучасного обладнання та впровадженням інноваційних технологій у роботу. Професіонали галузі постійно вдосконалюють свої навички, освоюють нові методики та тренди, відвідуючи міжнародні виставки, семінари та майстер-класи. Навіть у складних умовах війни вони активно підтримують високий рівень своєї кваліфікації, що дозволяє українській б'юті-індустрії не лише зберігати конкурентоспроможність на світовому ринку, але й пропонувати клієнтам послуги за сучасними стандартами, відповідаючи найновішим світовим тенденціям та технологіям.

З розширенням ринку відбуваються значні технологічні трансформації, які змінюють традиційну модель взаємодії між клієнтом і фахівцем. Впровадження інноваційних beauty-tech рішень, таких як штучний інтелект, доповнена та віртуальна реальність, а також цифрові канали для комунікації й онлайн-бронювання, суттєво змінюють очікування споживачів щодо якості сервісу. Це вимагає від майстрів не лише високої технічної майстерності, але й цифрової грамотності, уміння ефективно презентувати себе в онлайн-середовищі та підтримувати впізнаваний бренд. Соціальні мережі значно посилили значення візуального образу у сфері краси: платформи типу Instagram і TikTok формують уявлення про стандарти естетики та очікування клієнтів. Завдяки своїй візуальній природі соціальні мережі, дозволяють користувачам оцінювати не лише результат роботи, а й комплексне сприйняття фахівця, формуючи довіру до тих майстрів, чиї профілі відзначаються послідовним

стилем, регулярним контентом і чітким бренд-образом. Сьогодні клієнта цікавить не лише кінцевий результат процедури, а й сам процес її виконання: як майстер працює, які матеріали та інструменти використовує, як організоване його робоче місце, які елементи входять до колекції професійного одягу. Демонстрація цих аспектів дозволяє майстру позиціонувати себе не просто як виконавця, а як експерта, який веде свою справу відповідально, професійно та зі смаком. Цей тренд підтверджують дослідження, що вивчають вплив соцмереж на сприйняття краси та поведінку споживачів.

В Україні ця тенденція набуває особливої актуальності. Аналіз ринку краси показує, що цифрова присутність майстра або салону вже давно перестала бути додатковою опцією і стала необхідним елементом професійного успіху. Все більше клієнтів звертають увагу на те, як майстер виглядає онлайн, як оформлена його сторінка, якою є стилістика комунікації та зовнішній вигляд персоналу. У відповідь на ці зміни фахівці дедалі більше приділяють увагу деталям: вибирають робочий одяг із фірмовими кольорами та логотипами, підбирають аксесуари, що гармонійно вписуються в загальний бренд-стиль, створюючи цілісний і впізнаваний образ, який підкреслює професіоналізм, сучасність і індивідуальність майстра.

Важливим доповненням до формування бренду є корпоративна культура, яка визначає стандарти поведінки, зовнішнього вигляду та командної взаємодії всередині салону чи компанії. Сильна корпоративна культура допомагає не лише створювати впізнаваний і цілісний бренд, а й підтримує відчуття єдності та професіоналізму серед співробітників. Яскравим прикладом в індустрії краси є команда Prime Laser Systems. На виставках і заходах майстри Prime Laser демонструють не лише свою професійну компетентність у роботі з косметологічним обладнанням, а й високий рівень командної взаємодії, створюючи дружню та підтримуючу атмосферу. Саме увага до корпоративної культури, естетики командної роботи та цілісного бренд-образу дозволяє компанії формувати сильний професійний імідж. Такий підхід підвищує попит

не лише серед клієнтів, які хочуть пройти процедури на обладнанні компанії, але й серед самозайнятих майстрів та власників салонів, які прагнуть придбати обладнання та стати частиною команди. Фірмовий одяг, корпоративні кольори та єдиний стиль поведінки команди створюють відчуття єдності, впевненості та професіоналізму. Кожен майстер-амбасадор виступає носієм цінностей бренду, що підсилює довіру та впізнаваність компанії на ринку.

Одним із ключових екологічних викликів є проблема надмірного споживання та передчасного списання одягу. Багато майстрів використовують у роботі звичайний повсякденний одяг, який не пристосований до умов інтенсивного навантаження та контакту з фарбами. Через це тканини швидко втрачають зовнішній вигляд, забруднюються, деформуються або стають непридатними до носіння, що призводить до необхідності частої заміни. Таке швидке зношування сприяє постійному утворенню текстильних відходів, які накопичуються роками та ускладнюють екологічну ситуацію, адже значна частина синтетичних волокон розкладається сотні років. На відміну від звичайного повсякденного одягу, спеціальний професійний одяг розробляється з урахуванням підвищених експлуатаційних навантажень, він виготовляється із зносостійких тканин, стійких до забруднень, барвників і косметологічних засобів, що значно подовжує термін служби виробу. Це дозволяє майстрам не лише підвищити комфорт і безпеку роботи, а й зменшити кількість відходів, що утворюються через регулярне викидання непридатного одягу. Перехід від використання звичайного одягу до спеціально спроєктованого робочого одягу є не лише питанням професійного іміджу та зручності, але й важливою екологічною необхідністю.

Хоча попит на такий одяг зростає разом із підвищенням стандартів сфери краси, ринок відчуває нестачу спеціалістів, що володіють комплексними знаннями про проєктування професійного одягу з урахуванням специфіки роботи перукарів, лашмейкерів, косметологів, та інших майстрів індустрії. Розробка спеціального одягу для б'юті-майстрів потребує не лише естетичного

бачення, а й глибокого розуміння технологічних властивостей матеріалів, ергономіки, безпеки й експлуатаційних умов робочого середовища. Матеріали повинні бути легкими, повітропроникними, стійкими до забруднень, а також витримувати контакт із косметичними речовинами. В освітніх програмах часто не приділяють достатньої уваги проєктуванню професійного спецодягу. Більшість курсів спрямовані на класичні види швейного виробництва, і в навчальному плані рідко присутні модулі, що охоплюють спеціальні тканини і їх тестування. Ця прогалина в підготовці призводить до того, що технологи не отримують практичних знань, необхідних для задоволення зростаючого попиту на високотехнологічний одяг. Спеціальний одяг, спроектований із врахуванням довговічності, ремонтпридатності та раціонального використання матеріалів, допомагає зменшити кількість виробів, які достроково потрапляють на смітники. Вибір тканин, що мають стабільні властивості при багаторазовому пранні й стійкі до впливу хімічних речовин, не лише підвищує комфорт і безпеку роботи майстру, а й забезпечує більш відповідальний і ресурсоефективний підхід до професійного гардеробу.

Сучасні тенденції розвитку індустрії краси, підвищені стандарти обслуговування та зростаючі очікування клієнтів демонструють, що роль професійного іміджу майстра виходить на перший план. У цьому контексті спеціальний одяг для фахівців індустрії краси стає не лише елементом захисту та зручності під час роботи, а й потужним інструментом формування бренду, корпоративної культури та довіри клієнтів. Одяг має поєднувати функціональність, естетичність, сучасний дизайн і маркетингову цінність, відображаючи професійні стандарти майстра, корпоративні цінності салону та впізнаваність бренду на ринку. Зростання впливу соціальних мереж та цифрових платформ на споживацькі очікування підкреслює необхідність врахування візуальної складової образу фахівця, послідовності стилю та відповідності корпоративному бренду. В умовах конкуренції на ринку б'юті-послуг саме комплексне поєднання професійної майстерності,

презентабельного зовнішнього вигляду та єдиного корпоративного стилю визначає рівень довіри клієнтів та успіх діяльності майстра або салону.

Висновки до розділу 1

Розвиток української індустрії краси та зростання вимог до професійного іміджу майстрів підкреслюють необхідність підготовки фахівців з технологій легкої промисловості, здатних створювати спеціальний одяг, що поєднує функціональність, комфорт і естетичність. Сучасний майстер повинен не лише володіти технікою виконання процедур, але й підтримувати власний бренд, враховуючи вплив соціальних мереж та цифрових платформ на сприйняття клієнтами професійності та якості сервісу. Спеціальний одяг стає важливим елементом формування корпоративної культури та впізнаваного іміджу майстра чи салону, підкреслюючи їхню сучасність, професійність і цілісність бренду. Використання матеріалів з підвищеною міцністю, стійкістю до забруднень та багаторазового очищення дозволяє мінімізувати заміну виробів, тим самим знижуючи екологічне навантаження на довкілля. Створення довговічного, функціонального та екологічно орієнтованого спеціального одягу є важливим кроком до формування більш відповідального та сталого підходу в індустрії краси. Підготовка фахівців у сфері проєктування спеціального одягу для майстрів індустрії краси є актуальною тому що, якісний та продуманий одяг сприяє формуванню довіри клієнтів, підвищує рівень обслуговування та допомагає майстрам залишатися конкурентоспроможними на ринку б'юті-послуг.

РОЗДІЛ 2. ПРОЄКТУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ОДЯГУ ДЛЯ МАЙСТРІВ ІНДУСТРІЇ КРАСИ НА ОСНОВІ ОЦІНКИ ЕКСПЛУАТАЦІЙНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ СУЧАСНИХ ТКАНИН

2.1. Аналіз тенденцій у спеціальному одязі для майстрів індустрії краси

Сучасні тенденції у проєктуванні спецодягу для майстрів індустрії краси поєднують прагнення до комфорту, зручності та бездоганного зовнішнього вигляду з індивідуальністю та стилістичною виразністю. Водночас вони мають глибоке історичне коріння, адже одяг майстрів завжди відображав соціальний статус професії та вимоги часу.

Рис. 2. 1

В епоху середньовіччя одяг майстрів-перукарів, барберів і цирульників формувався не лише як робочий – він відображав характер професії, соціальний статус і навіть медичні функції, які ці майстри виконували. Професія значно виходила за межі просто стрижки волосся чи гоління, ці майстри, відомі як

«barber-surgeons», активно виконували маніпуляції з кровопусканням, видаленням зубів, лікуванням ран, ампутаціями та іншими хірургічними процедурами. Через цю подвійну функцію догляду за волоссям і виконанням «медичних» завдань формувався особливий характер їхнього робочого одягу. Оскільки барбери працювали з інструментами, кров'ю, волоссям і рідинами, їм

необхідно було носити щільний фартух чи накидку, виготовлену з полотна або льону, яку можна було легко прати чи міняти. У деяких джерелах зазначено, що майстер без фартуха не міг вважатися повноправним барбером. Цей фартух часто мав великі передні кишені і служив практичною робочою панеллю для інструментів.

Рис. 2. 2

Однією з ключових ролей одягу майстра барбера-цирульника була професійна ідентичність. Наприклад, Worshipful Company of Barbers (Лондон) гільдія, що існувала щонайменше з 1308 року, формувала професійні стандарти та регулювала практику барберів і цирульників. У членів цієї корпорації була своя уніформа, що дозволяла впізнавати майстра як представника ремесла чи цеху. Кольорова схема одягу – червоне і біле, мала глибоке символічне значення. Червоне кольорове рішення асоціювалося з кров'ю, біле з бинтами і пов'язками, що використовувалися для зупинки крові чи перев'язок. Цей символізм знайшов своє відображення не лише в одязі, але й у зовнішньому знаковому елементі «барберському полюсі» (barber pole) з червоно-білими або з синіми смугами.

У XVII–XVIII століттях професія барбера-хірурга поступово змінювалася. Барбери продовжували виконувати косметичні процедури, але медичні функції, які раніше входили до їхніх обов'язків, з часом скорочувалися. У цей період барбери все ще проводили кровопускання, чистку зубів або лікування невеликих ран, проте більш складні хірургічні процедури переходили

до окремих лікарів-хірургів. Офіційне розділення професій у Лондоні відбулося у 1745 році. Це розмежування визначило нові вимоги до одягу він залишався функціональним для косметичної роботи, але вже не повинен був захищати від крові чи медичних рідин. Фартухи та накидки XVII–XVIII століть зберегли практичні риси: великі кишені для інструментів, міцні матеріали, зручність рухів, проте їхня роль у захисті від небезпечних процедур зменшилася. Одяг став більш легким і комфортним для роботи зі стрижкою, голінням та іншими косметичними послугами.

У XIX – на початку XX століття період, коли барберська майстерня перетворювалася на соціальний простір і крім косметичних послуг, вона слугувала місцем для спілкування, обміну новинами та реклами додаткових послуг.

Рис. 2. 3

Одяг барберів у цей період став вже більш схожим на сучасний. Білий фартух або сорочка забезпечували охайність і чистоту під час процедур.

У перших десятиліттях XX століття, коли професія перукаря **набирала обертів як жіноча діяльність**, почали формуватись й характерні вимоги до зовнішнього вигляду майстрів-жінок. Салони для жінок ставали самостійним середовищем не тільки простором догляду за волоссям, але й соціальним майданчиком, де працювали жіночі майстри. Майстрині-перукарки почали одягатись так,

Рис. 2. 4

щоб виглядати професійно, охайно і відповідно до нового статусу салонної служби. За документами про уніформу видно, що вже у 1920-1930-х роках була пропозиція спеціалізованого «salon uniform» для жіночих перукарень.

Рис. 2. 5

Часто носили прості, але охайні сукні або блузи з фартухом легші за текстурою, ніж чоловічі барберські фартухи. У багатьох рекламних матеріалах 1920-х видно прямі лінії фасонів, занижена талія, що відображає естетичну орієнтацію салонного бізнесу. Тканини стали легшими та більш зручними, тонка бавовна, льон або змішані матеріали дозволяли комфортно пересуватися

по салону, швидко обслуговувати клієнтів і виконувати різні маніпуляції з волоссям без обмеження рухів. Водночас вони забезпечували надійний захист від косметичних засобів, що активно використовувалися у процесі роботи. Фартухи, які носили майстрині, прикривали передню частину одягу, захищаючи його від забруднень і одночасно формуючи акуратний та охайний вигляд, що вважався обов'язковим для працівниць салону. Одяг майстринь відображав не лише професійну практичність, а й естетику салонного

Рис. 2. 6

середовища: чистота, охайність і виважений стиль підкреслювали престиж закладу та професіоналізм персоналу.

На початку XX століття одяг майстрів індустрії краси значно спростився. На відміну від попередніх епох, коли форма слугувала і захистом, і символом професійної ідентичності, тепер основним елементом залишався фартух, який захищав одяг майстра від води, фарби, волосся та косметичних засобів. Решта одягу сорочки, блузи, спідниці чи штани були звичайними, повсякденними.

В Україні професія майстра-перукаря має суттєві історичні корені вже в кінці XVII — початку XVIII століття за Магдебурзьким правом ремісники однієї спеціальності могли об'єднуватися у цехи, а на території сучасної України були відкриті цирюльні, де майстри надавали послуги з стрижки, гоління та навіть

Рис. 2. 7

застосовували медичні процедури. У XX столітті, зокрема вже в радянський період і наприкінці століття, професійна спільнота майстрів-перукарів в Україні отримала формальні організаційні форми створення професійних підручників з

Рис. 2. 8

історії та технології перукарської справи. Крім цього, у 1997 році була створена Спілка перукарів України, всеукраїнське професійне об'єднання майстрів-перукарів, яке почало об'єднувати тисячі спеціалістів і представляти їхні інтереси.

Не лише перукарі та барбери мали свою унікальну форму одягу. Поступово виокремилася ще одна важлива професійна група індустрії краси – косметологи, чий робочий вигляд також став невід’ємною частиною професійного іміджу. Спочатку, у період становлення професії, їхній одяг був максимально наближений до медичного білого халату або хірургічного костюму, що включає сорочку та вільні брюки. Така форма забезпечувала гігієнічність та безпечність виконання процедур. Однак з часом, у другій

Рис. 2. 9

половині XX століття, із розвитком індустрії краси та зростанням уваги до естетики обслуговування, зовнішній вигляд майстра почав набувати більш витончених рис. Косметологи прагнули поєднати практичність із привабливістю, створюючи образ, який би підкреслював професійність і водночас не порушував комфорту під час роботи. У цей період уніформа почала доповнюватися декоративними елементами, контрастними вставками, поясами, застібками, оздобленням. Замість стандартного білого все частіше з’являлися різноманітні відтінки. Медичний одяг для косметологів є спеціалізованим виробом, що відображає професіоналізм та сучасний рівень майстра. Стандартний медичний одяг часто не забезпечує необхідного комфорту та зручності під час роботи. Тому костюм для косметолога повинен максимально усувати ці недоліки, створюючи при цьому витончений та унікальний образ.

Сучасні моделі робочого одягу для майстрів індустрії краси включають такі основні компоненти: туніки, блузи або сорочки, штани, а також фартухи чи передні накладки.

Рис. 2. 10

Блузи зазвичай мають прямий або злегка приталений крій, також дуже часто використовується крій кімоно, що дозволяє підкреслити акуратний силует, але водночас не обмежує рухи. Рукави можуть бути різної довжини, залежно від потреб та бажання майстра. Іноді виріб може бути оздоблений кишнями для інструментів або особистих речей майстра. Виготовляються ці вироби з комбінованих тканин, таких як суміші поліестеру та бавовни, інколи із додаванням еластичних вставок або стрейчевих волокон. Таке поєднання матеріалів забезпечує

свободу рухів, комфорт під час тривалого

Рис. 2. 11

переведення у стоячому положенні, легкість догляду та стійкість до частого прання. Штани є не менш важливим елементом комплекту. Частіше за все вони мають простий крій, прямі або класичні джоггери, також бувають як на блискавці, так і на резинці. Такий дизайн дозволяє майстру легко виконувати різні процедури, не обмежуючи рухів і не створюючи дискомфорту під час

тривалої роботи. Штани також оснащують додатковими деталями та кишнями. Окрему увагу в сучасному спецодязі приділяють фартухам, які є одним із найпоширеніших елементів робочого комплекту майстрів індустрії краси. Вони виконують подвійну функцію – захисну та естетичну. З одного боку, фартух захищає базовий одяг майстра від забруднень косметичними засобами, барвниками, оліями чи пилом; з іншого формує професійний,

охайний та впізнаваний зовнішній вигляд, який часто стає частиною фірмового стилю салону.

Найпоширенішими є нагрудні фартухи, що забезпечують повний захист передньої частини тіла від грудей до колін. Вони мають широкі регульовані лямки, що можуть перехрещуватись на спині або застігатися на шиї, забезпечуючи комфорт під час тривалої роботи. Такі моделі часто доповнюються кишнями різного розміру для інструментів – ножиць, гребінців, кліпс чи пензлів. Завдяки функціональності та ергономіці ці фартухи є найзручнішими для перукарів, барберів, косметологів і візажистів.

Рис. 2. 12 Нагрудний фартух

Поясні фартухи (waist apron) вирізняються своєю компактністю та легкістю. Вони фіксуються на талії за допомогою зав'язок чи ремінця, мають прямий або злегка трапецієподібний крій і закривають лише нижню частину одягу — від талії до середини стегна або коліна. Їхня конструкція часто передбачає кілька функціональних кишень — для розміщення дрібного інструменту. Окрім практичного значення, поясні фартухи мають і виражену естетичну складову. Завдяки своїй лаконічності вони не перевантажують образ, підкреслюють охайність та індивідуальний стиль майстра.

Рис. 2. 13 Поясний фартух

Рис. 2. 14 Фартух сарафан

Фартухи-сарафани посідають особливе місце серед сучасних моделей професійного одягу для майстрів індустрії краси, оскільки поєднують у собі

захисну, функціональну та естетичну складові. Завдяки продуманому крою фартухи-сарафани виглядають більш структуровано утворюють завершений образ і водночас забезпечують комфорт під час тривалої роботи. Такі моделі зазвичай мають напівприталений або прямий силует, що дозволяє зберігати свободу рухів і водночас підкреслює фігуру. У конструкції часто передбачені бокові застібки, декоративні елементи або пояс, який дозволяє регулювати посадку, для зручності майстра фартухи-сарафани мають кишені різного розміру, розташованими спереду або з боків, куди можна покласти інструменти, пензлі чи косметичні засоби.

Вибір матеріалу для виготовлення визначає зручність, довговічність, легкість догляду та зовнішній вигляд виробу. Сучасні фартухи виготовляють із різних матеріалів.

Нейлон є легким і водостійким синтетичним волокном, яке часто використовується для фартухів перукарів, колористів, візажистів та бровістів. Матеріал відзначається високою міцністю, зносостійкістю та стійкістю до забруднень косметикою і фарбниками. Гладка поверхня дозволяє легко струшувати волосся та пил, а забруднення легко видаляються вологою серветкою. Нейлон добре тримає форму, швидко сохне і не створює парникового ефекту, що робить його зручним для тривалого носіння.

Фартухи з ПВХ (полівінілхлорид) та ТПУ (термополіуретан) виготовляють для максимального захисту від рідин, фарбників та хімічних засобів. Ці матеріали водонепроникні, легко очищуються та стійкі до забруднень. ПВХ зазвичай більш жорсткий і менш «дихаючий», тоді як ТПУ тонший, гнучкий і комфортніший для тривалого носіння. Обидва варіанти часто використовують прозорими, щоб не приховувати базовий одяг.

Фартухи з екошкіри міцні, стійкі до води, фарбників, косметичних засобів і легко очищуються вологою серветкою. Вони не вбирають запахи, добре тримають форму та створюють естетично привабливий, сучасний і преміальний

вигляд. Недоліком матеріалу є обмежена повітропроникність, тому при тривалому носінні в спекотних умовах може відчуватися деякий дискомфорт.

2.2 Формування корпоративного іміджу через спеціальний одяг

Корпоративна культура — це сукупність цінностей, норм, переконань, традицій та правил поведінки, які об'єднують працівників в організацію і формують єдину місію, філософію та стиль діяльності. Вона управляє поведінкою персоналу, сприяє організаційній єдності, розвитку фірмового стилю, формуванню відчуття причетності до компанії, стимулює індивідуальні ініціативи та забезпечує конкурентні переваги підприємства. Корпоративний імідж є однією з складових успішної діяльності сучасної організації. Він визначає зовнішнє сприйняття компанії клієнтами, партнерами, інвесторами та ширшою аудиторією, а також впливає на внутрішню атмосферу та мотивацію персоналу. Формування корпоративної культури є важливим інструментом управлінського впливу на персонал. Свідченням цього є досягнення підприємств у різних країнах, які чітко визначають основні принципи, норми та правила корпоративної культури, визнаючи її ключовим чинником розвитку та підвищення конкурентоспроможності.

Елементи дизайну, які підвищують впізнаваність бренду, є критично важливими візуальними маркерами, що формують його айдентику.

Логотип — це основний візуальний символ бренду, який клієнти швидко ідентифікують. Він виконує функцію «обличчя» бренду завдяки унікальному зображенню або шрифтовому рішенню логотип створює впізнаваність, закладає емоційний зв'язок і формує перше враження про компанію. Добре продуманий логотип передає сутність бренду — його цінності, характер і стилістичні особливості. Він має бути простим, читабельним і масштабованим. Логотип на уніформі сприяє розпізнаванню бренду. Коли клієнти бачать логотип на одязі співробітників це зміцнює асоціацію між обличчям працівника й самою

компанією. Такий підхід працює як безкоштовна реклама, кожна взаємодія працівника з людьми є точкою контакту бренду. Не менш важливо подбати про технологію нанесення логотипу він має бути стійким до зносу, багаторазового прання, вигорання. Компанії, які займаються брендуванням спецодягу, пропонують різні методи: шовкографію, термотрансфер, вишивку тощо, щоб забезпечити довговічність логотипу на уніформі.

Фірмові кольори також це компонент візуальної айдентики салону краси. Коли одяг персоналу відповідає кольоровій палітрі самого салону, це створює гармонію між зовнішнім виглядом працівників, інтер'єром, маркетинговими матеріалами та загальним стилем. Послідовне використання кольорів формує емоційний зв'язок з клієнтами. Кольори далеко не випадкові вони викликають певні реакції і відчуття. Психологія кольору – це наукова дисципліна, яка досліджує, як колірні рішення формують емоційні реакції, асоціації, а також поведінку споживачів. Ефективний вибір фірмових кольорів має стратегічний характер і повинен відповідати цінностям бренду, а також цільовій аудиторії. Наприклад, зелений колір часто асоціюється з природністю, екологічністю і здоров'ям, залежно від відтінку зелений може символізувати як енергію зростання, так і стабільність або багатство. Синій, у свою чергу – це колір, який викликає почуття довіри, спокою, стабільності. Рожевий — це колір, який транслює ніжність, емпатію, жіночність і дбайливість, у контексті індустрії краси рожевий колір може бути використаний для підкреслення турботи до клієнта. Чорний колір у брендингу традиційно сприймається як символ елегантності, сили, статусу й вишуканості. Його використання особливо поширене в преміум-сегменті, де він підкреслює ексклюзивність і винятковість бренду. Проте надмірне застосування чорного без відповідних акцентів може створювати враження холодності або відчуженості. Важливо, що асоціації кольорів не є абсолютними вони залежать від культури, індивідуального досвіду та суб'єктивних оцінок, тому при формуванні фірмової палітри важливо враховувати особливості цільової аудиторії.

Спеціальний одяг у салонах краси має велике значення, оскільки виконує одразу кілька важливих функцій. Він не лише забезпечує комфорт і захист працівників під час роботи, а й формує єдиний образ салону, впливаючи на сприйняття його послуг клієнтами. Уніформа допомагає зробити персонал впізнаваним, підкреслює професіоналізм і створює цілісний стиль закладу. Одним із основних завдань спеціального одягу є формування корпоративного стилю. Використання кольорів, логотипу та характерних елементів дизайну робить персонал впізнаваним для клієнтів, створюючи постійний візуальний сигнал про приналежність співробітників до певного салону. Клієнти запам'ятовують салон не лише завдяки якості послуг, а й через те, як виглядають працівники. Таким чином, уніформа стає невидимим, але потужним інструментом реклами та просування. Охайний та однаковий одяг створює враження високої кваліфікації персоналу. Клієнти, бачачи працівників у стильних та чистих уніформах, відчують довіру до салону та впевненість у тому, що послуги будуть виконані якісно.

Рис. 2. 15

Функціональність уніформи має не менше значення. Спеціальний одяг для майстрів індустрії краси розробляють з урахуванням умов їхньої роботи. Важливо, щоб матеріали були стійкими до фарбників, косметики та хімічних засобів, дихали, не обмежували рухів і забезпечували комфорт протягом тривалого робочого дня. Одяг захищає

Рис. 2. 16

особисті речі працівників від забруднень і дозволяє зосередитися на роботі без додаткового дискомфорту. Правильно підібраний дизайн уніформи допомагає майстру виглядати стильно і сучасно. Сьогодні індустрія краси характеризується високим рівнем

конкуренції. Клієнти очікують не лише професійного виконання процедур, а й приємної атмосфери та позитивних вражень від візиту. Натомість правильно підібрана уніформа дозволяє салону виділятися на ринку. Дослідження показують, що у «перенасиченому» середовищі послуг краси унікальний та впізнаваний одяг персоналу значно відрізняє бренд від конкурентів і допомагає закріпити його в пам'яті клієнтів. Таким чином, спеціальний одяг стає не лише елементом корпоративного стилю, а й важливим інструментом маркетингу та формування позитивного іміджу закладу. Салони краси активно використовують соціальні мережі, для просування своїх послуг. Поєднання фірмових кольорів та логотипу на уніформі створює єдиний стиль контенту та робить його впізнаваним у стрічці соціальних мереж. У б'юті-блогах відзначають, що елегантні та стильні уніформи вигідно виглядають на маркетингових матеріалах і справляють сильне враження на аудиторію.

Проте варто зазначити, що ефективність корпоративного іміджу через уніформу залежить не лише від дизайну та функціональності одягу, а й від психологічного комфорту працівників. Надмірний контроль керівництва над зовнішнім виглядом персоналу може створювати відчуття обмеження індивідуальності, знижувати мотивацію та задоволеність роботою. Тому сучасні практики управління персоналом рекомендують поєднувати стандарти бренду з можливістю персоналізації, дозволяти майстрам обирати варіанти крою або фасону уніформи, включати індивідуальні елементи, аксесуари, що не

порушують корпоративний стиль. Такий підхід забезпечує баланс між єдиним корпоративним образом та особистим самовираженням працівників, підвищує їхню залученість і лояльність до бренду, а також сприяє створенню позитивної атмосфери всередині колективу.

Рис. 2. 17 Роль спец. одягу у формуванні іміджу

Корпоративна культура та спеціальний одяг у салонах краси виступають потужними інструментами формування іміджу та впізнаваності закладу. Уніформа забезпечує не лише функціональність і комфорт працівників, а й є важливим елементом маркетингу, що підсилює вплив бренду на клієнтів та партнерів, сприяє довірі й позитивним враженням від відвідування салону. Баланс між функціональністю, стилем та свободою самовираження робить спеціальний одяг не лише засобом формування корпоративного іміджу, а й ефективним інструментом розвитку конкурентних переваг салону. Особливу роль у цьому відіграють фірмові кольори уніформи, які узгоджуються з інтер'єром і загальною кольоровою палітрою салону, створюючи єдність бренду, підсилюючи емоційний зв'язок із клієнтами та формуючи їхні

позитивні асоціації з послугами закладу. Використання продуманих кольорових рішень підвищує впізнаваність бренду, сприяє формуванню професійного та стильного образу персоналу і робить корпоративний стиль більш цілісним та запам'ятовуваним.

2.3 Актуальність спеціального одягу для майстрів індустрії краси з позиції екології

Сучасна екологічна ситуація характеризується комплексом глобальних проблем: виснаженням природних ресурсів, накопиченням відходів, забрудненням води, ґрунтів і повітря, а також змінами клімату. Текстильна та швейна промисловість є однією з галузей із найбільш помітним екологічним слідом. Виробництво тканин і одягу потребує великих обсягів води та енергії, використання хімічних речовин, а також створює значну кількість відходів, що негативно впливає на навколишнє середовище. Одяг потрібен кожному, і щороку виробляється близько 100 мільярдів одиниць одягу. Текстильна промисловість є однією з галузей із помітним екологічним слідом, на її частку припадає приблизно 5–10 % глобальних викидів парникових газів. Виробництво тканин і одягу потребує великих обсягів води та енергії, а також застосування хімічних речовин для фарбування та обробки матеріалів. Водночас на виготовлення одного звичайного бавовняного виробу витрачається близько 2 700 літрів прісної води, що еквівалентно водоспоживанню однієї людини протягом приблизно 2,5 року. Галузь також відповідає приблизно за 20 % промислового забруднення прісної води через фарбування та обробку тканин.

Життєвий цикл виробу від вирощування чи виготовлення волокон до виробництва, використання й утилізації охоплює всі основні етапи екологічного впливу. На стадії виробництва сировини та тканин відбувається велике споживання води, енергії і застосування хімічних барвників, що

забруднюють водні ресурси та ґрунти. Етап використання, прання, сушіння, догляд спричиняє виділення мікрОВОЛОКОН із синтетичних тканин та енергетичні витрати. Остаточна утилізація одягу, який не підлягає переробці, створює відходи, що потрапляють на звалища або спалюються, все це розширює загальний екологічний слід.

Сектор текстильної промисловості хоча не домінуючий за обсягом у промисловості України все ж має значний екологічний вплив, що практично проявляється в ресурсомісткості, утворенні відходів, забрудненні вод і ґрунтів та інших негативних наслідках. Однією з помітних екологічних проблем є

текстильні відходи, як виробничі обрізки тканини, залишки виробництва, так і споживчі, такі як одяг.

Відкриття в Ірпені першої в Україні промислової лінії з переробки текстильних відходів стало одним із найважливіших етапів у розвитку легкої промисловості та екологічної політики держави. Підприємство Re:inventex, запустило сучасний комплекс механічної переробки текстильних обрізків, який здатний приймати до 2,5 тисячі тонн відходів на рік. Це перший в Україні виробничий майданчик, орієнтований на промислову переробку саме виробничих текстильних залишків, тобто тих, що утворюються під час розкрою тканин та виготовлення одягу. Обладнання було закуплене в Іспанії та Італії – це високотехнологічні лінії, здатні подрібнювати, розділяти та «розволокнювати» текстиль

Рис. 2. 18 Сумки з перероблених тканин

різної структури з подальшим отриманням однорідного волокна, придатного для повторного використання. На відміну від низькоякісної утилізації або спалювання, механічна переробка зберігає фізичні властивості матеріалу та дозволяє повертати його в ланцюг виробництва.

На сайті компанії зазначено, що технологія дає змогу переробляти до дев'яноста п'яти відсотків усього текстильного залишку на корисне вторинне волокно. Отримана сировина далі використовується для виробництва нетканих матеріалів, утеплювачів, технічних полотен, а також може служити

Рис. 2. 19

компонентом для виготовлення нової пряжі. Таким чином, підприємство формує замкнутий цикл, у якому текстиль перестає бути одноразовим ресурсом і перетворюється на багаторазову екологічну сировину. Окрему увагу Re:inventex приділяє питанням екологічної економії. За попередніми оцінками, переробка 2,5 тисяч тонн текстильних залишків щороку дозволяє скоротити споживання води на тисячі кубометрів, зменшити енергетичні витрати та знизити викиди CO₂, які традиційно супроводжують виробництво первинних волокон. Текстильні відходи, що раніше накопичувались на полігонах або спалювались, тепер повертаються в економічний обіг і перестають формувати довготривале забруднення ґрунтів та атмосферного повітря.

У сучасних умовах розвитку індустрії краси питання екологічної відповідальності набуває все більшої актуальності, оскільки професійна діяльність майстрів передбачає постійний контакт із широким спектром хімічних засобів – фарбами для волосся, окисниками, засобами для хімічної завивки, восками, оліями, дезінфекторами та косметичними препаратами різного складу. Повсякденний одяг, у якому працюють чимало фахівців не призначений для впливу таких агресивних речовин. Потрапляння барвників та хімікатів на тканини призводить до швидкої втрати міцності волокон та появи стійких плям, які неможливо усунути за допомогою прання.

Внаслідок цього життєвий цикл звичайного одягу скорочується в рази, речі, які за нормальних умов могли б експлуатуватися тривалий час, стають непридатними для подальшого носіння після кількох робочих змін. Така прискорена зношуваність формує додатковий потік текстильних відходів, пов'язаний не з природним старінням речей, а з постійним впливом професійних хімічних засобів. Це є важливим аспектом екологічної проблематики, оскільки виробництво та утилізація текстильних виробів суттєво впливають на глобальний баланс ресурсів. Ця проблема має прямий екологічний вимір. Текстильні вироби, що сьогодні масово виробляються, часто містять поліестерові або змішані волокна, які розкладаються сотні років та виділяють мікропластик. Коли майстри індустрії краси щомісяця або навіть частіше викидають зіпсовані речі, відбувається накопичення обсягів синтетичних відходів, які поглиблюють проблему забруднення довкілля.

Рис. 2. 20 Вплив фарб на повсякденний одяг майстра - перукаря

З огляду на це, професійна підготовка фахівців легкої промисловості має включати компетентності, спрямовані на проєктування спеціального одягу,

який забезпечує не лише функціональний комфорт, а й екологічну доцільність. Використання високотехнологічних матеріалів із підвищеною стійкістю до дії косметологічних препаратів зменшує потребу в частій заміні одягу, тим самим скорочуючи кількість текстильних відходів. Важливим аспектом сучасного підходу до проєктування професійного одягу є інтеграція принципів сталого розвитку та екологічної відповідальності безпосередньо на етапі вибору матеріалів та конструктивних рішень. Правильні конструктивні рішення сприяють довготривалій експлуатації та легкому догляду за одягом. Функціональні вставки, елементи застібок і регулювань дозволяють не лише підвищити комфорт, а й спростити прання та очищення виробу без пошкодження тканини. Це значно знижує енергетичні витрати на догляд за одягом, а також обсяг води та миючих засобів, що використовуються під час професійної експлуатації.

Застосування таких підходів створює синергію між професійними потребами майстра та екологічними пріоритетами. Екологічно орієнтований професійний одяг знижує негативний вплив індустрії краси на довкілля, дозволяє формувати культуру відповідального споживання серед працівників і клієнтів, а також відкриває нові можливості для підприємств легкої промисловості в контексті сталого виробництва та інноваційного розвитку.

2.4. Аналіз обраного творчого джерела для проєктування колекції спеціального одягу для майстрів індустрії краси

В якості творчого джерела для розробки колекції спеціального одягу для майстрів індустрії краси було обрано обладунки та мілітарі стиль. У контексті створення спеціального одягу для майстрів краси «обладунки» набувають нового значення: вони поєднують функціональність і комфорт, захищають під час роботи, стаючи свого роду бронею.

Рис. 2. 21

захист від екстремальних умов роботи, лікарі – білими халатами, які не лише виконують гігієнічну і захисну функцію, а й слугують елементом професійного іміджу, а, наприклад президент обирає діловий костюм, щоб виглядати відповідально, статусно, чи може звичайний перехожий, одягнений в своєму власному стилі, також створює свій образ, який передає його індивідуальність. Для кожної людини одяг стає своєрідними «обладунками», які поєднують практичну функцію та символічне значення. Він може підкреслювати впевненість, самоповагу, творчий потенціал або належність до певної соціальної чи професійної групи.

Обладунки – це не просто фізичний захист, а багатозначний символ, який уособлює силу, статус, моральні чесноти і духовну стійкість. Вони виступають як метафора внутрішньої стійкості та витривалості, відображаючи, що їхній носій – не лише воїн, а володар певних цінностей та обов’язків.

Використання засобів індивідуального захисту сягає глибокої давнини. Історичні джерела свідчать, що вже в XI ст. до н.е. китайські воїни носили шкіряну броню, а монголи XIII ст. – із буйволової шкіри. У Греції V ст. до н.е. важка піхота, гопліти, захищала себе товстим лляним панцирами – кірасами, під бронзовими шоломами. В середньовіччя в Європі до XIII ст. домінувала кольчуга – гнучка панцерна рубашка, а з XIV–XV ст. поширилася суцільна

Слово «обладунки» традиційно викликає широкий спектр асоціацій. Для одних це образ лицарів у блискучій металевій кольчугі, для інших сучасні військові чи поліцейські в бронежилетах, а для когось це супергерої з фентезі. Проте, кожна професія має власну форму «захисної броні», яка виконує як практичну, так і символічну функцію. Так, пожежники користуються спеціальним вогнестійким одягом, що забезпечує фізичний

пластинчаста лати, що захищали воїна майже повністю. У XV–XVI ст. захисний костюм ставав все важчим і розкішнішим – обладунки монархів та аристократів часто покривалися позолотою та витонченим орнаментом. Поступово з появою вогнепальної зброї в XVI–XVII ст. тяжкі лати замінили більш легким захисним спорядженням. Сучасні системи захисту тіла є логічним продовженням історичної традиції використання обладунків як засобу фізичного і символічного захисту. Системи броні розробляються передусім для захисту від куль, осколків артилерійських снарядів та імпровізованих вибухових пристроїв, які є основними загрозами на полі бою. Захист голови та торсу вважається критично важливим для виживання солдата, що зумовлює широке використання шоломів і бронежилетів нового покоління.

У багатьох культурах обладунки крім воєнних відображали ранг, владу і відвагу свого власника. У Стародавній Греції бронзові лати та прикрашені шоломи були атрибутом громадянського воїна і символізували приналежність до елітного класу. У середньовічній Європі лицар у блискучих латах асоціювався з благородством та ідеалом хоробрості. Його обладунки склалися не лише з металу, а містили родові герби і художнє оздоблення, що

Рис. 2. 22

засвідчувало високий ранг. У Київській Русі князі також сприймали військові атрибути як маркери влади. В легендах Перун – бог-громовержець, зображувався в золотих обладунках із червоним плащем, який згодом став кольором князівської влади. Образ Перуна з його сокирою, шоломом і щитом сприймався як оберіг воїнів і символ авторитету князя. У похованнях князів Київської Русі знайдено прикрашені мечі та шоломи з язичницькою символікою, що свідчить про поєднання статусних і релігійних мотивів у військовому спорядженні.

Образ воїна в обладунках в художньому та літературному контексті є архетипом сили, мужності та непохитності. Такі персонажі як лицарі, святі-воїни транслують не просто військову міць, а глибокий моральний і духовний зміст, ставлячися до захисту не лише фізичного, а й морального.

У середньовічних романах, легендах та історіях лицар з обладунками постає як захисник честі, віри. Його сяючий обладунок є не просто військовою амуніцією, а символом чистоти намірів й благородства. За лицарським кодексом, він покликаний захищати слабших, чинити справедливість, служити вірі й монарху. Цей моральний імператив часто підкреслюється в літературі як обов'язок і честь, лицар не просто бореться – він має ставитися до свого завдання, як до святого обов'язку, виконуючи його безкорисливо й гідно. У християнському мистецтві один із найсильніших образів воїна – це архангел Михаїл. Зображений у латах і з мечем, він перемагає дракона, як символ зла. Ця сцена гравірується й малюється в іконах, фресках та гравюрах, підкреслюючи подвійність його ролі. Воїн небесний, який захищає віру, і який бореться з гріхом. Широко використовується біблійна метафора «Броня Божа». Ця ідея віддзеркалює концепцію морального захисту так само, як обладунки захищають тіло воїна від фізичної небезпеки, «броня чеснот» оберігає душу. У художніх текстах іконах цей символ часто візуалізується через лицарські мотиви, воїн із духовною зброєю, готовий вистояти перед спокусами й небезпеками.

Образ обладунків у моді часто означає не просто фізичний захист, а внутрішню силу і готовність справлятися з викликами. Сучасні дизайнери використовують цей мотив, щоб показати “емоційний” або “соціальний щит” ніби одяг є панцирем, який додає впевненості й захищає людину. Коли знаменитості на червоних доріжках надягають певні елементи одягу, що нагадують броню, це не просто елемент стилю. Це спосіб показати свою рішучість, статус і те, що вони почуваються в безпеці навіть перед публікою. З психологічної точки зору мода є потужним механізмом "одягненого пізнання" (англ. *enclothed cognition*), коли вибір і носіння певного одягу не лише

змінюють сприйняття себе, але й безпосередньо впливають на поведінку людини.

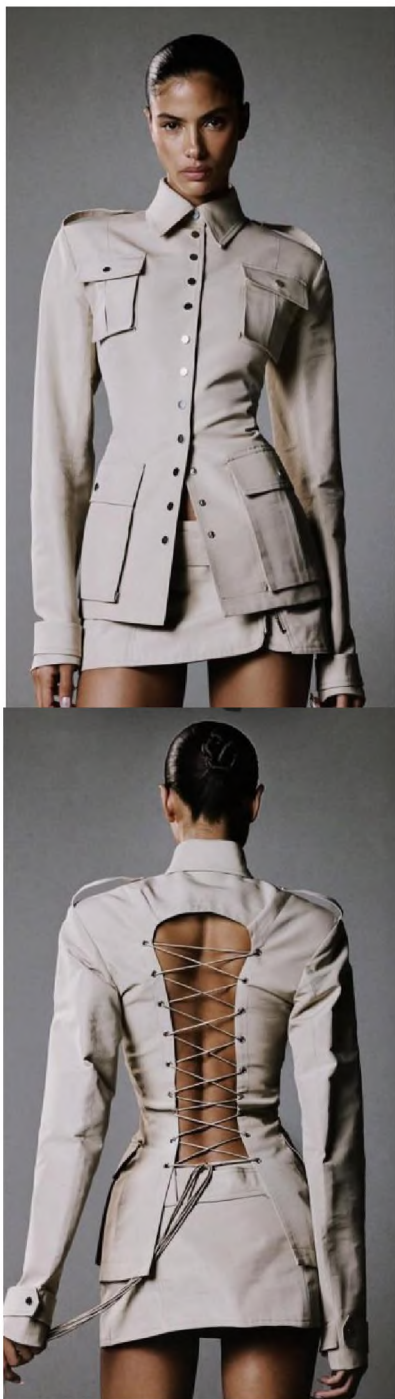

Рис. 2. 23

Тематика захисного спорядження в моді створює широкий простір для креативності, і дизайнери охоче залучають різні матеріали для її втілення. Стиль мілітарі в моді – це один із найвиразніших прикладів натхнення захисним спорядженням та військовою формою, який передає ідеї сили, дисципліни та практичності. Початково він виник як військовий одяг, але з часом був трансформований дизайнерами для повсякденного життя, при цьому зберігаючи свою функціональну і символічну структуру. Стиль мілітарі сформувався на тлі збройних конфліктів XX століття. Він зародився після Першої світової війни, коли через надлишок уніформи й брак тканин для цивільного одягу дизайнери були змушені використовувати військові зразки. Після Другої світової війни в умовах дефіциту матеріалів тенденція закріпилася.

До ключових ознак мілітарі стилю належить специфічна колірна палітра й декоративні елементи, запозичені з мундирів. Матеріали в мілітарі традиційно щільні та зносостійкі. У вбранні з'являються накладні кишені, широкі ремені з помітними пряжками, металеві гудзики, берети, кашкети, шеврони та інші деталі, які зазвичай зустрічаються в армійському одязі. Крій у стилі мілітарі зазвичай вирізняється чіткістю ліній та продуманою конструкцією, що нагадує дисциплінованість військової форми. Одяг має більш структуровану форму, яка підкреслює фігуру, але при цьому залишається

зручною для руху. Часто використовуються прямі, трохи подовжені силуети. Плечі можуть бути злегка акцентованими. Також поширені елементи, які забезпечують комфорт і практичність, куліски, планки, манжети, поясні вставки чи додаткові шви, що роблять одяг більш функціональним. Завдяки поєднанню зручності, чіткості форм і витриманого силуету, стиль мілітарі легко впізнати та важко сплутати з будь-яким іншим напрямом у моді. Натхнення стилю мілітарі найчастіше черпають прямо з військових уніформ різних епох і армій. Мундири гусарських полків, парадні форми генералів, льотні комбінезони, бушлати матросів – усі ці силуети та деталі перетворюються на стильові прийоми моди. На світових подіумах стиль мілітарі прославили такі майстри, як Крістіан Діор і Луї Віттон у 1980-х, що представили такі образи. У сучасних колекціях Versace, Valentino, Dolce & Gabbana, Prada, Ralph Lauren та інших топ брендів військові деталі використовуються як символ сили та стриманості моди. Нині стиль мілітарі залишається помітним трендом в українській і світовій моді. Він поєднує практичність і символізм, тому регулярно з'являється в колекціях провідних брендів. В українському контексті мілітарі-тема набула додаткового значення. Під час війни місцеві дизайнери звернулися до кежуал-версій стилю, представляючи одяг як символ сили, незалежності та національної ідентичності. З'явилися камуфляжні тканини й принти з українською символікою, модні компанії почали випускати практичний «мілітарі-кежуал» куртки-бомбери, тактичні штани-карго, подовжені жакети з широкими плечима і поясом, сукні та комбінезони зі стилізованими комірами.

Стиль мілітарі є актуальним для спеціального одягу майстрів б'юті-індустрії завдяки його практичності, впорядкованості та здатності створювати професійний і зібраний образ. Традиційні для мілітарі фасони та матеріали розроблені таким чином, щоб забезпечувати максимальний комфорт у динамічній роботі. Зручний крій, місткі кишені, міцні тканини та можливість багатошарових поєднань створюють речі, які легко носяться, не сковують рухів

та ефективно захищають від забруднень. Завдяки цьому такі елементи органічно підходять для робочого процесу в салонах краси. Візуальна складова стилю також робить його привабливим. Структуровані форми, чіткі лінії та стримані, але помітні деталі формують сучасний, стильний і виразний образ. Це особливо важливо для молодих і креативних майстрів, які прагнуть виглядати професійно, але водночас підкреслювати свою індивідуальність. Стиль можна адаптувати до потреб різних спеціальностей у б'юті-сфері – від перукарської справи та візажу до бровістів, лешмейкерів чи майстрів манікюру. Широкий вибір тканин, кольорів і силуетів дозволяє легко підлаштовувати цей стиль під різні робочі завдання та корпоративні вимоги.

Аналіз обраного творчого джерела показав, що цей мотив є надзвичайно перспективним для проєктування колекції спеціального одягу для майстрів б'юті-індустрії. Історичні та культурні контексти демонструють багатозначність символу обладунків від фізичного захисту воїна до моральної стійкості та сили, що він уособлює. Стиль мілітарі дозволяє переносити ці якості в сучасний одяг, забезпечуючи продуманий крій і практичні деталі, які відповідають потребам динамічної роботи в салоні краси. Він поєднує естетичну виразність з ергономікою, створюючи сучасний і стильний образ, який підкреслює професійність та індивідуальність майстра. Завдяки своїй універсальності та адаптивності мілітарі-стиль може застосовуватися для різних спеціальностей б'юті-сфери, від перукарів та візажистів до майстрів нігтьового сервісу. Таким чином, використання мотиву обладунків у колекції спеціального одягу не лише забезпечує практичні потреби майстрів, а й додає колекції глибокий символічний зміст. Воно сприяє формуванню впізнаваного корпоративного стилю, підкреслює професіоналізм та створює емоційний зв'язок із клієнтами, що робить цей підхід актуальним та сучасним у контексті розвитку б'юті-індустрії.

Рис. 2.24 – Мудборд

2.5. Вибір матеріалів на основі оцінки експлуатаційних властивостей

Сучасний текстильний ринок пропонує надзвичайно широкий спектр тканин, що відрізняються за складом, структурою, властивостями та призначенням. Натуральні волокна, такі як бавовна, льон, вовна та шовк, цінуються за комфорт, дихаючість і естетичні якості. Синтетичні матеріали – поліестер, поліамід, еластан, полівіскоза, тканини вирізняються високою міцністю, стійкістю до забруднень, довговічністю та легкістю догляду. З'являються інноваційні матеріали з водовідштовхувальними, антибактеріальними та терморегулювальними властивостями, що дозволяє створювати вироби з унікальними експлуатаційними характеристиками. Таке різноманіття забезпечує широкий простір для дизайнерських і технологічних рішень, дозволяючи обирати тканини відповідно до конкретних потреб і умов використання. Спеціальний одяг стикається з численними зовнішніми впливами: барвниками для волосся, хімічними засобами для обробки шкіри та інструментів, частим пранням і дезінфекцією. Саме тому вибір матеріалів для його виготовлення потребує ретельної оцінки експлуатаційних властивостей: стійкості до забруднень, міцності, довговічності, здатності зберігати форму та забезпечувати комфорт майстра протягом робочого дня.

Для спеціального одягу тканини мають відповідати кільком базовим критеріям, які забезпечують не лише естетику, але й функціональність, захист та довговічність.

Легкість і дихаючість тканини – це фундаментальні експлуатаційні властивості, які суттєво впливають на комфорт користувача, особливо в умовах інтенсивної та тривалої роботи, як у індустрії краси. Ці характеристики походять із поєднання фізичної структури тканини, волокнистого складу і гігроскопічних властивостей, що формують її здатність пропускати повітря і виводити вологу. Повітряпроникливість – це здібність текстильних матеріалів пропускати повітря. Оцінюється властивість коефіцієнтом

повітряпроникливості, який показує, яка кількість повітря проходить крізь зразок матеріалу певної площі за одиницю часу при певній різниці тиску повітря по обидві сторони матеріалу. Ця властивість залежить від переплетення ниток, густоти тканини, розміру та розподілу пор, а також товщини полотна. Паропроникність доповнює повітропроникність як ключовий показник “дихаючості”: вона визначає здатність тканини пропускати пари вологи, що випаровуються з поверхні шкіри, через свою структуру. Паропроникність залежить від гігроскопічності волокон – властивості волокон поглинати вологу у вигляді пари або рідини та десорбувати її назад у навколишнє середовище.

З гігієнічної точки зору, тканина, яка добре “дихає”, знижує ризик накопичення тепла та вологи під одягом, що особливо актуально під час інтенсивної роботи. Наявність оптимальної повітропроникності та паропроникності сприяє підтриманню більш комфортного мікроклімату між тілом і одягом, зменшує дискомфорт, потовиділення, а також може знижувати ризик подразнень шкіри.

Міцність і зносостійкість – це механічні властивості тканин, які визначають їх надійність і довговічність під час інтенсивної експлуатації. У контексті спеціального одягу для майстрів індустрії краси ці властивості набувають особливого значення, адже одяг піддається частим навантаженням, а також впливу вологи та косметичних засобів. Міцність тканини це здатність витримувати розривні навантаження без руйнування. Вона характеризується такими показниками, як межа міцності при розтягуванні та межа міцності при роздиранні. Параметри міцності залежать від багатьох факторів, таких як природної міцності волокон, структури пряжі, щільності ниток, типу переплетення тканини та технологічної обробки. Однією з важливих характеристик міцності є видовження тканини – здатність матеріалу збільшувати свою довжину під дією розтягувальних зусиль. Ця властивість показує пружно-еластичні й пластичні складові поведінки тканини: після

навантаження частина подовження може відкотитися, а частина лишатися як залишкова деформація.

Зносостійкість це здатність тканини протистояти руйнуванню під дією зовнішніх впливів, таких як тертя, стирання, волога, світло, температура та хімічні реагенти. У науково-технічній термінології це означає, що тканина повинна зберігати свою структуру, механічні та естетичні властивості навіть після численних циклів експлуатації.

Гігієнічність і безпека тканин відіграють ключову роль у проєктуванні професійного одягу, особливо для майстрів індустрії краси, які працюють із хімічними речовинами, косметичними препаратами та потребують регулярного прання. Тканини, що застосовуються в робочому одязі, повинні бути гіпоалергенними — тобто такими, що не подразнюють шкіру та не спричиняють алергічні реакції. Гіпоалергенність синтетичних тканин для спецодягу майстрів індустрії краси має перевагу над натуральними волокнами, оскільки якісні синтетичні матеріали виготовляються за сучасними технологіями без використання агресивних хімічних складників. Вони не містять природних алергенів, властивих натуральним волокнам. У салоні краси присутні електронні інструменти, які можуть генерувати електростатичні заряди. Важливо також враховувати антистатичні властивості тканин, які запобігають накопиченню статичного заряду, що може призводити до дискомфорту або залучення пилу. Застосування антистатичного спецодягу допомагає знизити ризик аварійних ситуацій, підвищити гігієнічність і зменшити забрудненість одягу пилом і дрібними частинками.

Естетика й комфорт тканин є фундаментальними аспектами, що формують не лише візуальне сприйняття одягу, а й рівень носіння, задоволення від роботи та мікроклімат навколо тіла. У контексті проєктування спеціального одягу для майстрів індустрії краси ці властивості набувають надзвичайного значення: майстер повинен виглядати професійно, відчувати себе зручно під час тривалої роботи, а тканина бути приємною на дотик і функціональною.

Таблиця 2.1. Критерії тканин

Критерій	Суть та значення
Легкість і дихаючість	Забезпечують комфорт під час тривалої роботи; повітро- та паропроникність підтримують оптимальний мікроклімат та зменшують перегрів і вологість.
Міцність і зносостійкість	Гарантують довговічність одягу під впливом тертя, косметичних засобів, частого прання.
Гігієнічність і безпека	Гіпоалергенність запобігає подразненням; синтетичні тканини часто безпечніші завдяки відсутності природних алергенів.
Антистатичність	Запобігає накопиченню статичного заряду, зменшує <u>прилипання</u> пилу, підвищує комфорт і безпеку в роботі з електроприладами.
Естетика й комфорт	Забезпечують професійний вигляд, приємність у носінні, зручність рухів та комфорт під час тривалої роботи.

Різноманіття сучасних текстильних матеріалів дозволяє обирати тканини з оптимальними властивостями для виготовлення спеціального одягу, однак цей вибір потребує професійного підходу та ретельної оцінки експлуатаційних характеристик. Після визначення основних критеріїв, яким мають відповідати матеріали для спеціального одягу майстрів індустрії краси, було окреслено властивості, що є найважливішими у робочому середовищі салону: стійкість до перукарських фарб, дії освітлювальних порошоків та окисників, а також здатність тканини зберігати міцність і зовнішній вигляд під впливом хімічних речовин. З огляду на ці вимоги для подальшого вивчення були обрані поширені синтетичні матеріали – полівіскоза та екошкіра. Наступним етапом роботи стане проведення дослідів, спрямованих на оцінку їхньої стійкості до основних агресивних чинників, характерних для роботи майстрів, що дозволить визначити придатність цих тканин для створення спеціального одягу.

Полівіскоза – це тканина, яка є сумішшю віскозних і синтетичних волокон, зазвичай поєднує віскозу з поліестером, а іноді містить еластан для

підвищення еластичності. Вона поєднує в собі приємні тактильні відчуття натуральної віскози з практичністю і міцністю синтетики. Висока міцність і зносостійкість тканини зумовлені переважанням поліестеру в складі, що забезпечує довговічність матеріалу та його стійкість до механічних пошкоджень у процесі експлуатації. Наявність віскози сприяє кращій гігроскопічності та повітропроникності, що підвищує комфорт при носінні виробів, хоча за здатністю пропускати повітря полівіскоза дещо поступається повністю натуральним волокнам. Тканина відзначається стійкістю до утворення катишок, зберігає охайний вигляд, практично не потребує складного догляду, оскільки легко переться та швидко висихає. За умови додавання еластану полівіскоза набуває легкої еластичності, що забезпечує кращу посадку готових виробів і підвищує свободу рухів. Завдяки структурі волокон матеріал добре тримає форму, привабливо драпірується та представлений у широкій палітрі кольорів, що розширює можливості його застосування в сучасному дизайні одягу.

Екошкіра – це сучасний штучний матеріал, який є екологічною альтернативою натуральній шкірі. Вона виготовляється на основі поліуретану, нанесеного на тканинну основу, часто з бавовни або поліестеру, що забезпечує їй мікропористу структуру. Завдяки цьому екошкіра має гарну повітропроникність і не створює парникового ефекту, при цьому вона м'яка, еластична і тепла на дотик. Екошкіра є сучасним синтетичним матеріалом, що поєднує високі експлуатаційні властивості з поліпшеними екологічними характеристиками порівняно з традиційними шкірозамінниками. Однією з ключових переваг цього матеріалу є його гіпоалергенність, завдяки чому він безпечний для людей із чутливою шкірою та не викликає подразнень під час контакту з тілом. Екошкіра відзначається підвищеною міцністю, стійкістю до зношування, подряпин та стирання, що забезпечує довгий термін служби виробів і збереження їхнього первинного вигляду навіть за активної експлуатації. Матеріал простий у догляді, не вбирає вологу та не промокає, що

робить його практичним для використання в різних кліматичних умовах. На відміну від традиційного шкірозамінника, екошкіра не схильна до розтріскування за низьких температур і демонструє стабільність форми та поверхні протягом тривалого часу. Важливою перевагою є й те, що виробництво екошкіри є більш екологічно дружнім: технологія передбачає відсутність шкідливих пластифікаторів та не пов'язана з використанням тваринної сировини, що відповідає сучасним етичним та екологічним вимогам. Екошкіра широко застосовується не тільки в моді, але й для виготовлення спецодягу, оскільки поєднує в собі комфорт, довговічність та естетичні властивості, які важливі для майстрів індустрії краси та інших професійних сфер.

Таблиця 2.2 Характеристика тканин

Матеріал	Склад	Щільність	Повітропроникність	Зносостійкість	Зовнішній вигляд	Догляд / Простота у використанні
Полівіскоза 1	Віскоза 35%, Поліестер 60%, Еластан 5%	225 г/м ²	Висока	Середня		Легко прати, швидко сохне
Полівіскоза 2	Віскоза 25%, Поліестер 70%, Еластан 5%	330 г/м ²	Середня	Висока		Легко прати, швидко сохне

Полівіскоза 3	Поліестер 95%, Еластан 5%	200 г/м ²	Висока	Висока		Дуже стійка до зминання, легко прати
Полівіскоза 4	Поліестер 95%, Еластан 5%	320 г/м ²	Середня	Дуже висока		Стійка до забруднень і зминання, не потребує прасування
Екошкіра	Поліестер 60%, Нейлон 36%, Еластан 4%	250 г/м ²	Низька	Дуже висока		Легко протирати вологою серветкою, не боїться води, стійка до стирання

Експеримент 1: Стійкість до фарб.

Мета: Визначити, наскільки тканина змінює колір під час контакту з перманентною фарбою для волосся.

Обладнання/матеріали: зразки тканини, перманентна фарба для волосся з окисником.

Процедура проведення:

1. Змішати фарбу з окисником згідно інструкції
2. Нанести фарбу на зразки тканини щільним шаром
3. Витримати фарбу 30 хвилин
4. Витерти фарбу рушником
5. Оцінити результат після повного висихання тканини

Порівняння результатів:

Одразу після нанесення

Після змивання вологим
рушником

Після висихання

Зразок «Полівіскоза 1»

Фарбник було витримано потрібний час, після змивання на поверхні одразу проявився інтенсивний, чітко окреслений слід. Після повного висихання тканини пляма стала ще більш темною та насиченою, що свідчить про значне вбирання фарбника матеріалом.

Одразу після нанесення

Після змивання вологим
рушником

Після висихання

Зразок «Полівіскоза 2»

Фарбник було витримано потрібний час, після змивання на зразку залишилися помітні сліди, які свідчили про часткове проникнення барвника у волокна. Після висихання слід не зник повністю, проте став менш вираженим, зберігшись у вигляді слабкого відбитку.

Одразу після нанесення

Після змивання вологим
рушником

Після висихання

Зразок «Полівіскоза 3»

Фарбу було витримано потрібний час, після змивання на поверхні тканини був помітний відбиток фарби, однак після висихання він значно зменшився та став майже непомітним.

Одразу після нанесення

Після змивання вологим
рушником

Після висихання

Зразок «Полівіскоза 4»

Фарбу було витримано потрібний час, після змивання поверхня тканини не мала помітних змін, і ця відсутність слідів збереглася навіть після висихання. Матеріал продемонстрував високу стійкість до фарбування та не вступив у взаємодію з барвником.

Одразу після нанесення

Після змивання вологим
рушником

Після висихання

Зразок «Екошкіра»

Фарбу було витримано потрібний час, з тканин фарбник легко та повністю видалився з поверхні екошкіри під час змивання. Матеріал не залишив жодних слідів взаємодії з барвником ані одразу після очищення, ані після висихання.

Висновки: Проведене дослідження показало, що найнижчу стійкість має «Полівіскоза 1», на якій слід від фарби залишився інтенсивним навіть після висихання. «Полівіскоза 2» та «Полівіскоза 3» проявили помірну стійкість, сліди були помітні одразу після змивання, але після висихання їх інтенсивність частково зменшилася. Найкращі результати серед зразків показала «Полівіскоза 4», яка не мала видимих змін ні після змивання, ні після висихання, також

«Екошкіра» продемонстрував найвищу стійкість, фарбник легко видалився з поверхні й не залишив жодних помітних слідів.

Експеримент 2: Стійкість до освітлювача для волосся.

Мета: Визначити стійкість тканин до освітлювача для волосся.

Обладнання/матеріали: зразки тканини, порошок для освітлення волосся, % окисник.

Процедура проведення:

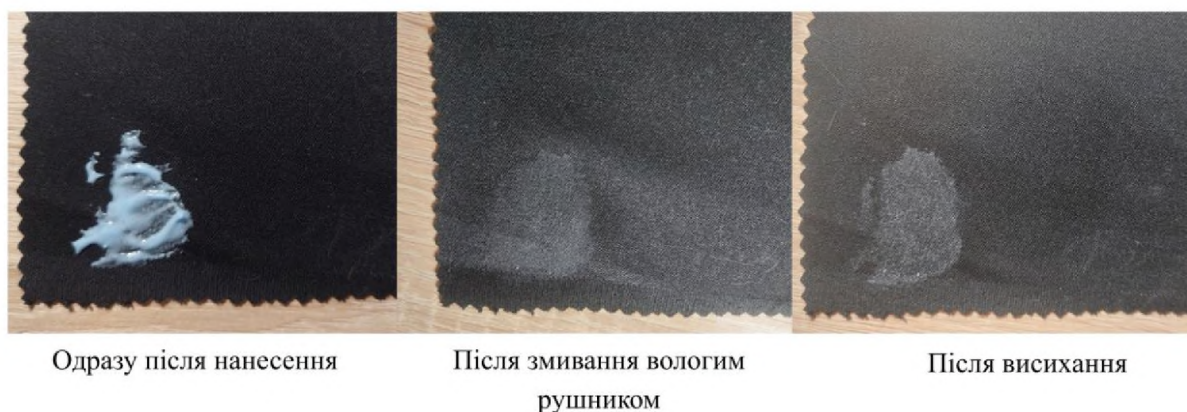
1. Змішати порошок з окисником згідно інструкції
2. Нанести освітлювач на зразки щільним шаром
3. Витримати 20 - 30 хвилин
4. Витерти освітлювач рушником
5. Оцінити результат після повного висихання тканини

Порівняння результатів:

Зразок «Полівіскоза 1»

Фарба була витримана 20 хвилин, освітлювач видалявся досить легко, однак слід від нього був помітний одразу. Після повного висихання зразка зафіксовано сильне освітлення тканини.

Зразок «Полівіскоза 2»

Фарба була витримана 20 хвилин, освітлювач видалявся значно гірше, ніж у попередньому випадку. Сліди були помітні одразу після змивання. Після висихання спостерігається помітне освітлення матеріалу.

Зразок «Полівіскоза 3»

Фарба була витримана 20 хвилин, освітлювач змивався найскладніше серед зразків, а слід після його видалення був вираженим і добре помітним. Проте після висихання тканина освітлилась лише частково, і зміни кольору були менш інтенсивними.

Зразок «Полівіскоза 4»

Фарба була витримана 20 хвилин, освітлювач змивався легко, а сліди після змивання були мінімальними. Після висихання тканина не змінила колір, освітлення не спостерігалось.

Зразок «Екошкіра»

Фарба була витримана 20 хвилин, освітлювач дуже легко прибрався з поверхні, слідів фарби не залишилося, а після висихання не було зафіксовано жодного освітлення матеріалу. Єдиним побічним ефектом стали незначні розводи від вологого рушника, що не пов'язані з дією освітлювача. ідів

Висновок: За результатами дослідження встановлено, що матеріали по-різному реагують на дію освітлювача. «Полівіскоза 1» та «Полівіскоза 2» після змивання залишали помітні сліди та значно освітлювались, що свідчить про їхню низьку стійкість. «Полівіскоза 3» також утримувала освітлювач, однак зміна кольору була менш вираженою. Найвищу стійкість серед зразків показала «Полівіскоза 4», яка не освітлилася. Матеріал «Екошкіра» продемонстрував

найкращу стійкість до хімічного впливу освітлювач повністю змився, а поверхня не зазнала змін.

Експеримент 3: Легкість очищення від пилу.

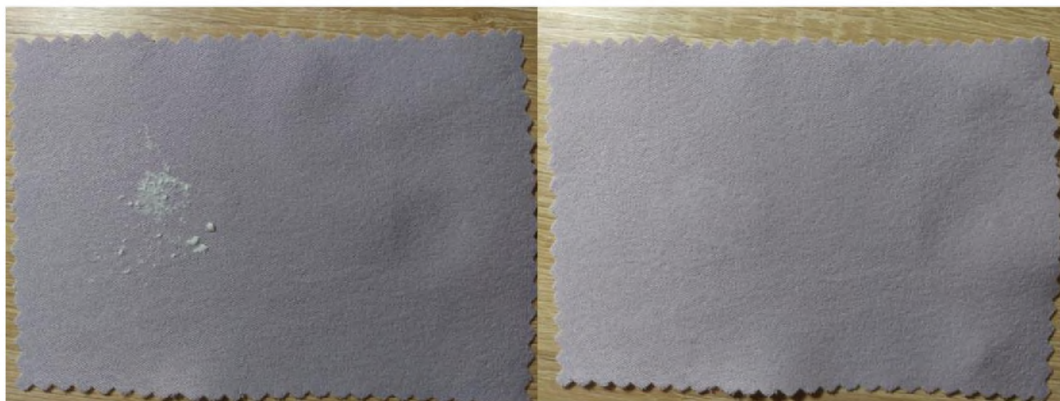
Мета: Визначити легкість прибирання з тканини частинки пилу чи волосся при струшуванні.

Обладнання/матеріали: зразки тканини, тальк.

Процедура проведення:

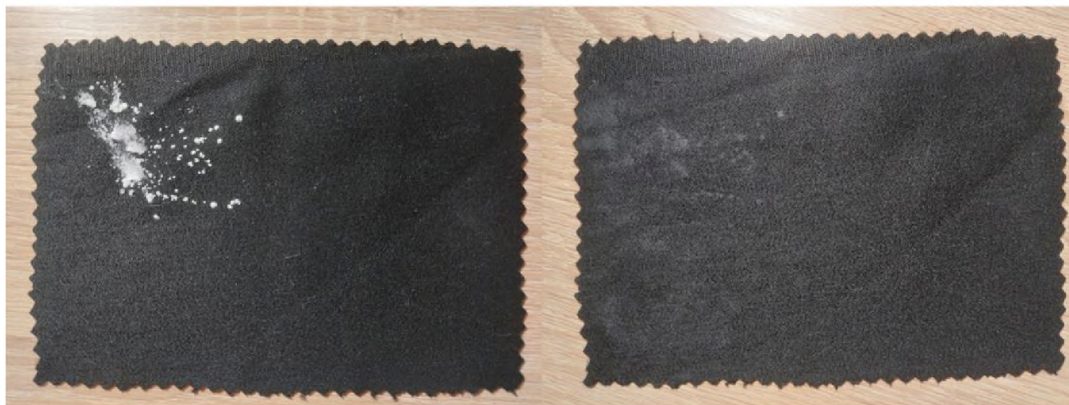
1. Нанести на сухий зразки тальк
2. Утримуючи тканину вертикально, струсити тальк з однаковою кількістю коливань (10 раз)
3. Оцінити результат

Порівняння результатів:

Зразок «Полівіскоза 1»

Під час експерименту тальк легко відокремлювався від поверхні тканини, залишаючи після себе лише ледь помітні сліди. Це свідчить про середню адгезію пилу до матеріалу та порівняно гладку поверхню, що обмежує затримку дрібних часток.

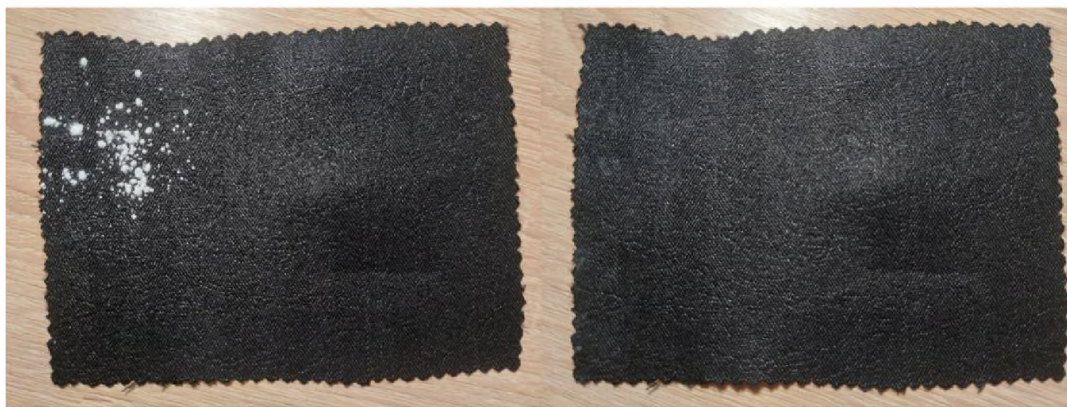
Зразок «Полівіскоза 2»

Тальк легко струшувався з тканини, проте залишав достатньо помітні сліди на поверхні. Це вказує на підвищену здатність матеріалу утримувати пил, можливо через більшу пористість або текстуру волокон, що сприяє адгезії часток.

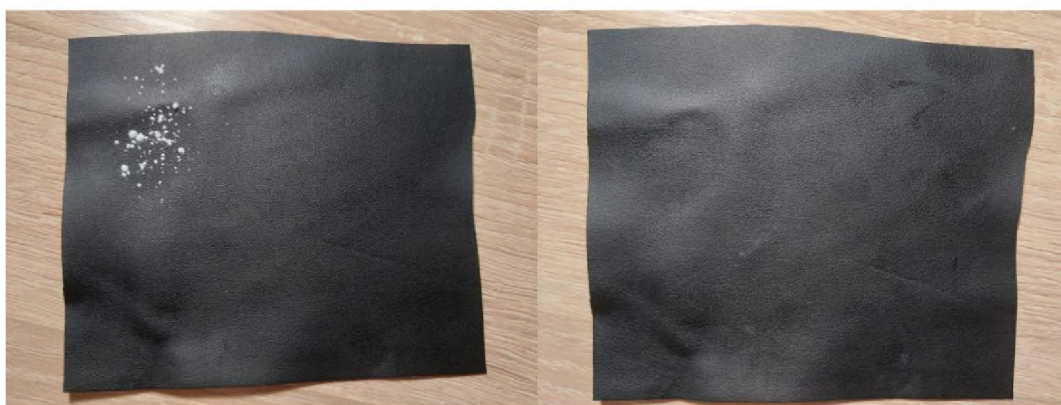
Зразок «Полівіскоза 3»

Тальк практично не відокремлювався від поверхні зразка, залишаючи яскраві та помітні сліди. Це свідчить про високу адгезію пилу до тканини та значну пористість матеріалу, що підвищує утримування сторонніх часток на поверхні.

Зразок «Полівіскоза 4»

Тальк легко струшувався з поверхні, не залишаючи помітних слідів. Це свідчить про низьку здатність тканини утримувати пил та відносно гладку структуру поверхні.

Зразок «Екошкіра»

Тальк відокремлювався дуже легко, залишаючи майже непомітні сліди. Це пояснюється гладкою, непористою поверхнею матеріалу та низькою адгезією сторонніх часток, що робить його стійким до забруднення пилом.

Висновок: За результатами проведеного експерименту встановлено, що досліджувані матеріали демонструють різну здатність утримувати пил на поверхні. «Полівіскоза 1» та «Полівіскоза 4» характеризувалися легкою віддільністю пилу та мінімальними слідами, «Полівіскоза 2» та «Полівіскоза 3» утримували пил значно сильніше, залишаючи помітні сліди. Матеріал «Екошкіра» продемонстрував найвищу стійкість до забруднення пилом завдяки гладкій, непористій поверхні та низькій адгезії часток.

Експеримент 4: Тест вологопоглинання

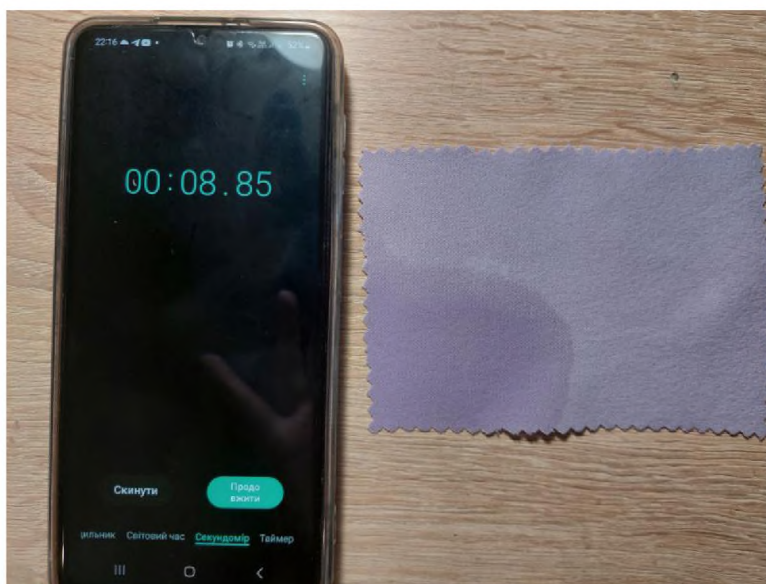
Мета: Оцінити вологопоглинальні властивості тканини.

Обладнання/матеріали: зразки тканини, вода, піпетка

Процедура проведення:

1. На зразки тканини вилити кілька крапель води
2. Увімкнути секундомір і спостерігати коли крапля повністю вбирається в тканину
3. Оцінити результат

Порівняння результатів:

Зразок «Полівіскоза 1»

Вода одразу впитувалася та розтікалася по тканині великою плямою. Це свідчить про високу гігроскопічність матеріалу та значну пористість, що сприяє швидкому розподілу рідини по поверхні.

Зразок «Полівіскоза 2»

Вода впитувалася майже через чотири хвилини та не розтікалася по поверхні тканини. Така поведінка вказує на обмежену гігроскопічність і щільну структуру волокон, що зменшує швидкість поглинання рідини.

Зразок «Полівіскоза 3»

Вода одразу впитувалася та розтікалася по тканині великою плямою. Це також свідчить про високу пористість та здатність матеріалу швидко поглинати рідину.

Зразок «Полівіскоза 4»

Вода майже не впитувалася, залишаючись краплею на поверхні тканини протягом 14 хвилин. Така поведінка вказує на низьку гігроскопічність та щільну структуру поверхні, що перешкоджає проникненню рідини.

Зразок «Екошкіра»

Вода не впитувалася, залишаючись краплею на поверхні понад 40 хвилин. Це пояснюється гладкою, непористою поверхнею матеріалу та його водовідштовхувальними властивостями.

Висновок: За результатами вивчення водопоглинання встановлено, що досліджувані матеріали демонструють суттєві відмінності у взаємодії з рідиною.

Зразки «Полівіскоза 1» та «Полівіскоза 3» характеризуються високою гігроскопічністю: вода одразу проникала в структуру тканини та швидко розтікалася по поверхні, утворюючи великі плями. «Полівіскоза 2» виявила уповільнене поглинання без розтікання рідини, що свідчить про щільнішу будову волокон. Найнижчу здатність до вбирання продемонстрували «Полівіскоза 4» та «Екошкіра»: у першому випадку вода тривалий час залишалася краплею на поверхні, а в другому – взагалі не поглиналася протягом понад 40 хвилин.

2.6. Проектування колекції спеціального одягу для майстрів індустрії краси

Колекція професійного одягу для майстрів індустрії краси, натхненна образами обладунків та мілітарі-стилю, включає сучасні функціональні моделі, що поєднують захисну естетику, силу та впевненість у професійному образі. Вона орієнтована на жінок, які працюють у сфері краси та цінують практичність, безпеку, естетику та стиль у робочому середовищі. Головною концепцією колекції є переосмислення форми обладунків як символу професійного захисту, стійкості та майстерності. Силуети натхненні легкістю сучасного тактичного одягу та лаконічністю мілітарі-дизайну, однак трансформовані для щоденної роботи у б'юті-сфері. Вироби колекції рекомендовано виготовляти з якісних функціональних матеріалів, що стійкі до забруднень, мають водовідштовхувальні властивості, добре тримають форму та забезпечують комфорт протягом тривалого робочого дня. Ключові елементи оздоблення базуються на стилістиці мілітарі та обладунків, функціональні кишені, регульовані ремені, натхненні ремінною системою спорядження.

Опис зовнішнього вигляду моделі 1

Модель являє собою сорочку оверсайз середньої довжини прямого силуету. Особливістю конструкції є передня частина, виконана з екошкіри, що створює візуальну імітацію фартуха та виконує захисно-практичну функцію.

На передній частині розташовано дві накладні кишені, придатні для розміщення робочих інструментів.

Рукав – прямий, вшивний, середньої довжини; на його нижній частині передбачено спеціальні нашивки, що дозволяють майстру зручно фіксувати закладки. Комір – стійка.

Спинка з кокеткою, виконана з основного матеріалу, що сприяє комфорту під час носіння.

По боках передбачені зав'язки, які надають можливість трансформувати силует від прямого до більш приталеного.

Опис зовнішнього вигляду моделі 2

Модель також виконана у форматі оверсайз-сорочки середньої довжини прямого силуету.

На передній частині розміщено декоративно-функціональну вставку з екошкіри. Також є дві накладні кишені.

Рукав вшивний, середньої довжини з манжетом, на якому, аналогічно першій моделі, розташовано нашивку для фіксації дрібних інструментів. Комір – стійка.

По спинці також присутня деталь з екошкіри.

Бокова шнурівка дає змогу індивідуально регулювати прилягання сорочки до фігури, змінюючи її силует.

Опис зовнішнього вигляду моделі 3

Модель також представлена сорочкою оверсайз середньої довжини прямого силуету.

На передній частині розташовані накладні кишені з екошкіри, оснащені додатковими елементами для зручного розміщення дрібного інструменту, також дві нашивки на рівні грудей, призначені для інструменту. Комір – стійка.

Рукав вшивний, середньої довжини, має розширену форму.

Задня частина сорочки є ціљнокроєною, на ній розміщені хлястики для бокової шнурівки, яка дає змогу регулювати силует виробу..

Рис. 2.25 – Модель 1

Рис. 2.26 – Модель 2

Рис. 2.27 – Модель 3

Висновки до розділу 2

У цьому розділі було комплексно розглянуто особливості проектування спеціального одягу для майстрів індустрії краси. Історичний аналіз продемонстрував, що робочий одяг майстрів, від середньовічних барберів до сучасних косметологів і перукарів, завжди поєднував практичність і професійну ідентичність, а з часом дедалі більше набував естетичного й іміджевого контексту. З розвитком індустрії краси спеціальний одяг став невід’ємним елементом корпоративної культури, формуючи впізнаваність бренду через кольорову палітру, логотипи та візуальну стилістику, а також підсилюючи професійне сприйняття персоналу клієнтами. Сучасні вимоги до уніформи зумовлені не лише естетикою, а й функціональністю та безпекою. Матеріали для професійного одягу повинні витримувати вплив хімічних речовин, барвників, часте прання та механічне навантаження, забезпечуючи комфорт, гігієнічність і довговічність виробу. Особливого значення набуває екологічний аспект, оскільки повсякденний одяг майстрів швидко зношується через контакт з хімічними речовинами, що сприяє збільшенню обсягів текстильних відходів.

Окрему увагу в розділі було приділено аналізу творчого джерела, яким стали мотиви обладунків та стилю мілітарі, які завдяки своїй символіці сили, захисту й структурованості виявилися надзвичайно перспективними для проектування сучасної колекції спецодягу. Мілітарі-елементи забезпечують чіткість силуету, ергономічність, місткість і функціональність, а образ «обладунків» формує відчуття внутрішньої стійкості та професійної впевненості майстра. Це дозволяє створити універсальний, практичний і водночас стилістично виразний одяг, який відповідає як функціональним потребам роботи, так і сучасним вимогам до професійного іміджу.

Аналіз специфіки роботи майстрів дав можливість визначити основні критерії для вибору матеріалів, які включають стійкість до забруднень і хімічних речовин, міцність, гігієнічність, комфорт та естетичність. Для

подальших експериментальних досліджень, що дозволить оцінити реальну ефективність тканин в умовах роботи майстрів було обрано декілька зразків полівскози з різним складом та екошкіра. Дослідження показали що зразок Поліскоза 4 та Екошкіра ідеально поведуться під впливом перукарських барвників, мають невелику адгезію, що дозволяє легко струшувати пил та волосся, а також повільно вбирають вологу, що дуже актуально в умовах роботи в салоні краси.

Одже після ґрунтовного аналізу було спроектовано колекцію одягу для майстрів індустрії краси, яка враховує всі основні функціональні, естетичні та технологічні вимоги сучасного професійного середовища. У процесі розроблення враховано специфіку роботи перукарів, лашмейкерів, бровістів і косметологів, що дозволило створити моделі, здатні забезпечити зручність рухів, стійкість до впливу хімічних препаратів, легкість догляду та довговічність. Колекція універсальна, та легко комбінується з іншим олягом, а також завдяки своїм особливостям, майстри легко можуть трансформувати силуети, залежно від настрою чи загального образу. Ця колекція демонструє, як обґрунтоване проєктування здатне забезпечити високу якість, практичність та стилістичну виразність спеціального одягу нового покоління.

РОЗДІЛ 3. ВИМОГИ ДО ФАХІВЦІВ ДЛЯ ПРОЄКТУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ОДЯГУ ДЛЯ МАЙСТРІВ ІНДУСТРІЇ КРАСИ

У сучасних умовах розвитку легкої промисловості, особливо в галузі проєктування спеціального одягу, зростають вимоги до підготовки фахівців. Спецодяг повинен не лише захищати працівника від впливу зовнішніх чинників, а й бути зручним, практичним, привабливим і відповідати принципам сталого розвитку. Тому система освіти має зосереджуватись на формуванні основних професійних умінь і компетентностей, які допоможуть майбутнім спеціалістам успішно працювати в сучасних умовах виробництва та ринку праці.

Технологічна компетентність означає здатність фахівця не лише володіти набором окремих знань про матеріали, обладнання чи способи обробки, але й інтегрувати ці знання у процесі створення виробу, від вибору тканини до показників якості. Українські дослідники охарактеризували технологічну компетентність як «інтегровану особистісну властивість, що містить знання, технологічні вміння та навички, креативно-технологічні здібності, здатність до рефлексії стосовно провідних процесів професійної діяльності і творчості».

Важливо не тільки знати характеристики тканин, а й вміти підбирати технологічні операції та режими обробки так, щоб виріб відповідав вимогам безпеки й довговічності. Сучасні технології значно розширили набір доступних рішень: нанотехнології, біоцидні обробки, мембранні покриття та інші інновації дозволяють створювати спецодяг з додатковими функціями. Розуміння особливостей цих технологій, знання їхніх переваг і обмежень, а також уміння інтегрувати інновації в існуючі виробничі схеми частина технологічної компетентності, що дозволяє пропонувати конкурентоспроможні рішення. Орієнтація у чинних стандартах та нормах забезпечує відповідність виробу вимогам безпеки й дає можливість правильно оформити технічну документацію та сертифікацію продукції. Фахівець має знати, як співвіднести експлуатаційні

вимоги замовника з нормативними показниками й обрати технологічні рішення, що підтверджують відповідність стандартам.

Технологічна компетентність також включає практичні навички роботи з обладнанням і цифровими інструментами проєктування та планування, вміння оптимізувати матеріаловитрати, планувати послідовність операцій і організовувати контроль виробництва. Освіта і професійне навчання повинні поєднувати теоретичні знання з практичними кейсами й лабораторними роботами, стажуваннями на підприємствах, де майбутні фахівці здобувають досвід застосування технологічних рішень у реальних умовах.

Конструкторсько-дизайнерська компетентність означає здатність не лише створювати естетично привабливий одяг, але й забезпечувати його функціональність, ергономічність, враховувати умови експлуатації. Така компетентність об'єднує знання в галузі дизайну (формоутворення, колористики, матеріалознавства), конструювання одягу (розробка креслень, моделей, лекал), а також уміння інтегрувати дизайнерську і технологічну складові. Дизайнерська компетентність це сукупність знань та навичок, необхідних для розробки ефективних та привабливих дизайнерських рішень, здатність аналізувати та оцінювати дизайн, розуміння принципів дизайну, вміння використовувати графічні програми.

Для спеціального одягу, який має не лише виглядати професійно, а й захищати, бути зручним, адаптованим до умов роботи, конструкторсько-дизайнерська компетентність включає розуміння ергономіки і специфіки експлуатації, наприклад, чи потрібні посилені шви, чи має бути зручний доступ до інструментів, або додаткові функціональні елементи. Фахівець має вміти втілити дизайнерську концепцію у технологічно конструкцію, яка відповідає виробничим можливостям. Також ця компетентність передбачає володіння сучасними цифровими інструментами для моделювання, креслення, візуалізації, застосування САПР, програм для

ескізів, 3D-модельовання, що дозволяє скоротити час від ідеї до виробу, зменшити кількість помилок і підвищити якість.

У процесі підготовки фахівця важлива здатність до творчої роботи, генерації ідей, створення оригінальних образів, адаптації дизайнерських рішень до конкретного замовлення чи виробничої ситуації. Разом із тим, необхідна аналітична складова, оцінка естетичної привабливості, ергономічності, технологічної здійсненності, економічної доцільності.

Інноваційна компетентність означає здатність генерувати, впроваджувати та оцінювати нові технології, матеріали, процеси й методи, що роблять виробництво ефективнішим, вироби функціональнішими та конкурентоспроможними. З огляду на швидкі зміни в галузі, включаючи цифровізацію, автоматизацію, використання "розумних" матеріалів, ця компетентність стає обов'язковою складовою професійної майстерності. В українському науковому просторі інноваційна компетентність визначається як «обов'язкова компетенція фахівця, без наявності якої унеможлиблюється ефективне виконання професійної діяльності, оскільки потребує готовності до змін у зв'язку з постійними нововведеннями та модернізаціями».

Інноваційна компетентність виявляється в умінні застосовувати новітні матеріали, інтегрувати цифрові технології в процес проєктування й виробництва, а також працювати з концепцією сталого виробництва – зменшення відходів, утилізація матеріалів, перехід до циркулярної моделі виробництва. Крім технічних аспектів, інноваційна компетентність включає творчий підхід до вирішення виробничих задач, здатність критично оцінювати існуючі методи і процеси, ініціювати зміни, впроваджувати нові практики та адаптуватися до зовнішніх викликів

Екологічна компетентність у проєктуванні спеціального одягу полягає в умінні створювати вироби, які мінімально впливають на навколишнє середовище, ефективно використовують ресурси та відповідають принципам сталого розвитку. Вона включає вибір матеріалів з меншим негативним

впливом, використання перероблених або біорозкладних тканин, а також застосування технологій, що зменшують енергоспоживання, відходи та хімічне навантаження. Крім того, враховується життєвий цикл виробу від виробництва до утилізації.

Фахівець здатний оцінювати вплив кожного етапу виробництва на довкілля і приймати рішення, які підвищують екологічну безпеку. Він застосовує енергоощадні технології, екологічно чисті барвники, методи переробки тканин та планує процеси так, щоб мінімізувати негативні наслідки. Успішне поєднання екологічних вимог з функціональністю та ергономікою спецодягу забезпечує виготовлення виробів високої якості та безпеки. Екологічна компетентність також включає ціннісно-мотиваційний компонент – усвідомлення значення сталого розвитку та прагнення впроваджувати принципи екологічної відповідальності у щоденній професійній діяльності

Комунікативна компетентність фахівця означає вміння ефективно та професійно взаємодіяти з різними учасниками процесу – замовниками, технологами, дизайнерами, виробничим персоналом, постачальниками. Вона включає навички вербальної та невербальної комунікації, здатність чітко формулювати технічні та дизайнерські завдання, слухати і враховувати зворотний зв'язок, адаптувати стиль спілкування до різних партнерів і ситуацій. У наукових працях визначається, що вона охоплює знання про норми і правила професійної взаємодії, уміння будувати конструктивний діалог, вирішувати конфлікти, здійснювати емоційне саморегулювання

У контексті проєктування спеціального одягу комунікативна компетентність проявляється в умінні чітко передати замовнику або виробничому підрозділу технічні характеристики виробу, забезпечити розуміння між дизайнером і технологом щодо конструкції виробу. Вона також означає відкритість до зворотного зв'язку, коли після тестування прототипу клієнт або виробник повідомляє про зауваження, фахівець здатен вміло провести бесіду, уточнити проблему, пояснити можливі варіанти вирішення і

домовитися про коригування. Крім того, комунікативна компетентність передбачає здатність працювати в команді, налагоджувати міжособистісні контакти, адаптуватися до змін і нових умов, активно презентувати результати своєї роботи і аргументовано обґрунтовувати свої рішення.

Компетентність	Ключові складові					
	1	2	3	4	5	6
Технологічна	Знання матеріалів, обладнання, технологій обробки	Уміння інтегрувати знання у процес створення виробу	Застосування інноваційних технологій	Орієнтація у стандартах і технічній документації	Навички роботи з цифровими системами	Оптимізація виробництва та контроль якості
Конструкторсько-дизайнерська	Поєднання естетики, функціональності, ергономіки	Знання з дизайну, конструювання, колористики	Використання САПР, 3D-моделювання, графічних програм	Адаптація дизайну до умов експлуатації	Уміння перетворювати ідею на реальний виріб	Творчість і аналітичність у прийнятті рішень
Інноваційна	Готовність до змін і впровадження нових технологій	Використання цифровізації та «розумних» матеріалів	Впровадження сталого виробництва	Критичний аналіз процесів і пошук ефективних рішень	Ініціативність, творчий підхід до виробничих завдань	Інтеграція інновацій у виробничі схеми
Екологічна	Вибір екологічних, біорозкладних матеріалів	Зниження енергоспоживання та відходів	Застосування екологічно чистих технологій	Оцінка впливу виробництва на довкілля	Урахування життєвого циклу виробу	Екологічна свідомість і ціннісна мотивація
Комунікативна	Ефективна взаємодія в команді	Професійне спілкування з партнерами й клієнтами	Уміння слухати, аргументувати, вести діалог	Чітке формулювання технічних завдань	Прийняття зворотного зв'язку та робота з критикою	Презентація результатів і захист власних рішень

Рис 3.1. Ключові компетентності фахівця

Висновок до розділу 3

Компетентності, необхідні фахівцю у сфері проєктування спеціального одягу, становлять цілісну систему професійних умінь, без якої неможливо забезпечити якісний, безпечний, функціональний та сучасний продукт. Технологічні, конструкторсько-дизайнерські, інноваційні, екологічні й комунікативні компетентності взаємодоповнюють одна одну, формуючи здатність спеціаліста працювати комплексно, креативно й відповідально. Сформованість цих компетентностей визначає успішність професійної діяльності, адаптивність до технологічних змін, конкурентоспроможність на ринку праці та здатність створювати спецодяг, що відповідає сучасним вимогам індустрії краси та легкої промисловості. У комплексі вони забезпечують високий рівень професійної культури і сприяють сталому розвитку галузі.

РОЗДІЛ 4. РОЗРОБКА МЕТОДИЧНИХ ВКАЗІВОК ДО ПРОВЕДЕННЯ СЕМІНАРУ НА ТЕМУ «ПРОЄКТУВАННЯ СПЕЦІАЛЬНОГО ОДЯГУ ДЛЯ МАЙСТРІВ КРАСИ НА ОСНОВІ ОЦІНКИ ЕКСПЛУАТАЦІЙНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ СУЧАСНИХ ТКАНИН»

Методичні вказівки до проведення семінару на тему «Проектування спеціального одягу для майстрів індустрії краси на основі оцінки експлуатаційних властивостей сучасних тканин» з дисципліни «Технологія швейних виробів» для студентів спеціальності 015 Професійна освіта (Технологія легкої промисловості)

1. Вихідні дані:

- тип закладу освіти: ЗВО
- освітній рівень: I бакалаврський рівень
- назва спеціальності: 015 Професійна освіта (Технологія легкої промисловості)
- стратегічні цілі підготовки фахівця стосовно теми семінару:

Стратегічною метою підготовки студентів спеціальності 015 «Професійна освіта (Технологія легкої промисловості)» є формування висококваліфікованого фахівця, здатного поєднувати професійну діяльність у галузі легкої промисловості з педагогічною, володіти сучасними знаннями про властивості матеріалів, технології виготовлення одягу та методику викладання фахових дисциплін. У межах теми семінару акцент робиться на розвиток навичок оцінки експлуатаційних характеристик сучасних тканин, підборі матеріалів відповідно до умов праці майстрів індустрії краси та проектуванні спеціального одягу, що відповідає функціональним, ергономічним і естетичним вимогам. Особлива увага приділяється підготовці студентів до застосування інноваційних технологій у навчальному процесі та формуванню умінь пояснювати

взаємозв'язок між характеристиками тканини та умовами експлуатації готового виробу.

– назва дисципліни (або дисциплін), з якої розроблятиметься семінар; «Технологія швейних виробів».

– дидактичні цілі даної дисципліни і теми. Формування у студентів знань про конструктивні та технологічні особливості швейних виробів, розвиток умінь оцінювати експлуатаційні властивості матеріалів, застосовувати сучасні методи проєктування та виготовлення одягу.

2. Постановка оперативних цілей семінару.

Таблиця 4.1

Цілі семінару

Дидактична мета практичної роботи	Рівень цілі	Умови досягнення цілі	Результат у вигляді дій, які студенти повинні продемонструвати, та їх характеристика	Розвиваюча мета проведення семінару
1	2	3	4	5
Сформувати вміння оцінювати експлуатаційні властивості сучасних тканин, обирати оптимальні матеріали та проєктувати спеціальний одяг для майстрів індустрії краси з урахуванням функціональних, ергономічних та	Високий	Використан ня зразків тканин, порівняльн их таблиць, робота з ескізами та кресленням и, обговоренн я прикладів, практичне моделюван ня виробів	Студенти повинні: аналізувати тканини за експлуатаційними характеристиками; обирати матеріали для конкретних умов роботи; створювати проєкти одягу; обґрунтовувати вибір матеріалів та технологій; оцінювати готовий виріб щодо функціональності, ергономіки та	Розвиток творчого мислення, аналітичних навичок, здатності приймати обґрунтовані рішення та інтегрувати знання матеріалознав ства і технології виготовлення одягу у практичні

естетичних вимог			естетики	проекти
---------------------	--	--	----------	---------

3. Вибір типу семінару і форми його проведення.

Тип семінару – семінар–дискусія з елементами ділової гри. Така форма проведення семінару дозволяє поєднати активне обговорення матеріалу та практичне вирішення професійних завдань. Студенти беруть участь у колективному аналізі експлуатаційних властивостей тканин, підборі матеріалів та проєктуванні спеціального одягу для майстрів індустрії краси. Такий тип семінару стимулює критичне мислення, розвиток комунікативних навичок, творчий підхід і здатність обґрунтовувати свої рішення.

Таблиця 4.2

Вибір типу семінару та форми його проведення

Тема семінару	Дисципліна, з якої проводиться семінар	Тип семінару та обґрунтування його обрання	Форма проведення семінару та обґрунтування її обрання
1	2	3	4
Проектування спеціального одягу для майстрів краси на основі оцінки експлуатаційних властивостей сучасних тканин	Технологія швейних виробів	Семінар–дискусія з елементами ділової гри. Обрана форма дозволяє поєднати активне обговорення навчального матеріалу з практичним вирішенням професійних завдань, стимулює критичне мислення та обґрунтування рішень	Студенти колективно моделюють професійну ситуацію, обговорюють підбір тканин та проектування одягу, формулюють рішення, аналізують результати.

4. Визначення переліку питань для обговорення та джерел інформації при підготовці до семінару

Таблиця 4.3

Питання для обговорення

Питання для обговорення	Джерела інформації
1	2
1. Визначення вимог до спеціального одягу майстрів індустрії краси	Особливості проектування спецодягу для працівників салонів краси: https://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/tech/pdfbase/2018/2018_6/jrn2/pdf/17.pdf
2. Ергономічність та комфорт спецодягу	Особливості проектування спецодягу для працівників салонів краси: https://journals.khnu.km.ua/vestnik/pdf/tech/pdfbase/2018/2018_6/jrn2/pdf/17.pdf
3. Як оцінити експлуатаційні властивості тканин?	Що таке контроль якості при тестуванні текстилю: https://chiuvention.com/uk/blog/quality-control-in-textile
4. Яке значення має колір у спецодязі для психологічного комфорту?	Психо-фізіологічний вплив кольорів одягу на людину: https://profcollege.lviv.ua/wp-content/uploads/2022/
5. Які інноваційні матеріали використовують у сучасному дизайні текстилю?	Інноваційні матеріали та техніки у дизайні сучасних текстильних виробів: https://pm.knutd.edu.ua/handle/123456789/19510?locale=en
6. Що таке змішані тканини та які їхні основні види?	Що таке сумішеві тканини?: https://shvejkin.ua/ua/content/332-что-такое-смесовые-ткани?srsltid=AfmBOorKpjF63_1TQu42i6GfYkhekU-CfdFnU9tS_rlOmgvKsv5nZz-t
7. Які види синтетичних	Види синтетичних тканин:

тканин найпоширеніші у виробництві одягу?	https://bosfor.ua/ua/our-news/vidy-sinteticheskikh-tkanej
8. Які існують стилі одягу?	Які бувають стилі одягу? https://www.aviatsiyahalychyny.com/blog/yaki-buvayut-styli-odyahu/
9. Які стилі найбільш популярні в Україні у 2025 році?	Тенденції українського молодіжного одягу – актуальні тренди та стильні рішення: https://fact-news.com.ua/tendentsii-ukrainskogo-molodizhnogo-odyagu-aktualni-trendi-ta-stilni-rishennya/
10. Що таке екологічна свідомість у текстильній промисловості?	Екологічний стиль життя та текстиль : https://ideia.ua/news/ekologichniy-stil-zhittya-ta-tekstil?srsId=AfmBOop-C98WNd5PyHSMY-6m_TvmlmXAcq_Qra7BX01-kWNB254YhIXv

5. Проєктування мотиваційних технологій навчання студентів на семінарі.

Таблиця 4.4

Обрання методів мотивації навчальної діяльності

Вид і методи мотивації	Вступна мотивація	Підтримуюча (поточна) мотивація
1	2	3
Внутрішня мотивація	Ознайомлення студентів із темою семінару через демонстрацію сучасних тканин і пояснення практичної значущості проєктування спеціального одягу для майстрів	Аналіз властивостей тканин, обговорення рішень і помилок
Формування інтересу	Стимулювання зацікавленості студентів через постановку проблемних питань і приклади реальних професійних ситуацій	Заохочення студентів до самостійного вибору матеріалів і розробки ескізів, підтримка активної дискусії

Мотиваційні технології – це комплекс педагогічних прийомів і методів, що пробуджують інтерес студентів до навчальної діяльності та стимулюють їхню активність. Вони підвищують рівень залученості, роблять процес навчання більш цікавим і сприяють формуванню самостійності, критичного мислення та готовності до практичних завдань.

Вибір мотиваційних технологій здійснюється на підставі декількох ключових критеріїв. Визначаються цілі конкретного заняття, чи потрібно активізувати інтерес, сформулювати прагнення до самостійної розробки, розвинути критичне мислення, забезпечити усвідомлення професійної значущості матеріалу. Далі важливо враховувати особливості аудиторії, рівень підготовки студентів, їхні професійні прагнення, попередній досвід, потреби. Мотивація повинна розглядатися як безперервний процес не лише на початку навчального курсу або окремого заняття, а впродовж усього освітнього процесу.

6. Аналіз базових умов навчання.

Таблиця 4.5

Аналіз базового матеріалу і способи актуалізації базових знань

Перелік базових понять, законів, способів дії	Назва дисциплін і тем, в яких формуються опорні знання і дії	Способи (методи, форми, засоби) перевірки рівня сформованості базових знань і способів дій	Способи актуалізації або поповнення базових знань і способів дій
1	2	3	4
Основні види тканин та їх склад	Технологія швейних виробів,	Усні опитування, коротка бесіда на початку семінару	Повторення матеріалу, короткі відео-презентації
Експлуатаційні властивості	Технологія швейних виробів,	Аналіз прикладів матеріалів	Демонстрація зразків тканин,

тканин			презентація
Вимоги до спеціального одягу для майстрів краси	Технологія швейних виробів,	Усні питання, аналіз прикладів одягу	Обговорення, демонстрація фото готових виробів
Основи сучасних трендів	Технологія швейних виробів,	Усна бесіда	Демонстрація фото та відео сучасних колекцій спецодягу, обговорення трендів у групах
Сучасні інноваційні тканини	Технологія швейних виробів,	Усне опитування	Доповідь та презентація

7. Проєктування основної частини семінару-диспуту з вирішення проблем або рішення творчих задач.

Семінар-дискусія — це форма навчального заняття, яка поєднує елементи класичного семінару та активного обговорення проблемних питань, спрямована на розвиток у студентів критичного мислення, уміння аргументовано висловлювати власну думку та вести конструктивний діалог. На відміну від традиційного семінару, де основна увага приділяється викладу та закріпленню теоретичного матеріалу, семінар-дискусія передбачає інтерактивну взаємодію всіх учасників, у якій кожен має можливість обґрунтувати власну позицію, аналізувати різні підходи до розв'язання проблеми та спільно формувати висновки.

Таблиця 4.6

Аналіз проблеми чи творчої задачі

Проблема чи творча задача	Невідоме	Суперечність та її рівень	Умови розв'язання проблеми
---------------------------	----------	---------------------------	----------------------------

1	2	3	4
Вибір оптимального матеріалу для спеціального одягу майстрів індустрії краси	Які сучасні тканини забезпечують високу зносостійкість, стійкість до забруднень і водовідштовхувальні властивості одночасно	Відомо, що тканина повинна бути синтетичною, проте невідомо, який саме вид синтетичної тканини (габардин, твіл, оксфорд чи якийсь інший матеріал) забезпечить оптимальне поєднання міцності, зносостійкості, стійкості до забруднень і комфорту	Мотивація студентів до аналізу властивостей тканин, проведення порівняльних експериментів
Проектування дизайну одягу	Як поєднати комфорт, естетику та практичність у спеціальному одязі	Не все, що виглядає гарно на ескізі або в дизайні, можна реалізувати з технічної точки зору	Студенти повинні мати базові знання з конструювання та технології швейних виробів, а також критично мислити щоб правильно реалізувати проєкт в життя

Таблиця 4.7

Джерела інформації для підготовки до семінару

Тема семінару	Джерела інформації
1	2

Технології швейного виробництва: шви, обробка, методи пошиття	Методичні рекомендації з дисципліни «Технологія швейного виробництва»: https://www.ksada.org/wp-content/uploads/2025/02/diz_tkan_i_odizg-repozitarij-metod-11.pdf
Методика розробки колекцій одягу	РОЗРОБКА КОЛЕКЦІЙ ОДЯГУ: https://retfk.edu.rv.ua/wp-content/uploads/
Ергономіка одягу в процесі розробки колекцій	ДИЗАЙН-ПРОЄКТУВАННЯ КОРПОРАТИВНОГО ОДЯГУ: ЕСТЕТИЧНИЙ ТА ЕРГОНОМІЧНИЙ АСПЕКТИ: https://heraldts.khmnua.edu.ua/index.php/heraldts/article/view/160
Конструювання та виготовлення одягу	Основи ергономіки та художнього конструювання: https://lib.lntu.edu.ua/uk/taxonomy/term/7857
Мода 2025: сучасні тренди	Головні модні тенденції 2025 року: відома стилістка розповіла, що і як носити: https://www.unian.ua/lite/style/golovni-modni-tendenciji-2025-roku-vidoma-stilistka-rozpovila-shcho-i-yak-nositi-12922296.html

Ділова гра – це метод навчання і моделювання професійної діяльності, у якому учасники виконують ролі, приймають рішення і діють у штучно створених, наближених до реальних умов. Концептуально ділова гра поєднує в собі імітаційну модель та ігрову діяльність, що дає змогу відтворити професійну, організаційну чи бізнес-ситуацію в безпечному освітньому середовищі. У межах гри учасники приймають на себе ролі, ухвалюють рішення, виконують дії відповідно до поставлених умов.

Ділова гра виступає як засіб не лише передачі теоретичних знань, а й розвитку професійного мислення, професійних умінь і компетентностей. Вона забезпечує умови, коли студенти або учасники можуть аналізувати виробничі чи організаційні ситуації, пропонувати та обирати шляхи вирішення, аргументувати свої рішення, прогнозувати наслідки. Однією з ключових

переваг ділової гри є розвиток «soft skills», вміння працювати в команді, вести переговори, координувати дії, адаптуватися до змін, брати на себе відповідальність за рішення. Крім того, ділова гра дає змогу безпечно випробувати рішення, навчитися на помилках, отримати досвід у ситуаціях з обмеженими ресурсами, невизначеністю, конфліктами, тобто у тих умовах, які можуть виникнути у реальній професійній діяльності.

Таким чином, ділова гра це не просто освітня розвага, а методична технологія, спрямована на формування професійних компетентностей і загальних умінь, які важко розвинути лише за допомогою традиційних лекцій чи практичних занять. Вона поєднує теорію з практикою, знання з саморефлексією, що робить її цінним засобом підготовки майбутніх фахівців у будь-якій галузі.

Таблиця 4.8

Сценарій проведення ділової гри

№ з/п	Назва структурної складової сценарію	Зміст структурної складової гри	Час на проведення
1	2	3	4
Підготовчий етап			
1.	Тема і мета гри	Тема гри: «Проектування спеціального одягу для майстрів індустрії краси на основі оцінки експлуатаційних властивостей сучасних тканин». Мета гри: навчити студентів комплексно оцінювати властивості сучасних матеріалів, приймати проектні рішення, узгоджувати дизайн, технологію та експлуатаційні вимоги під реальне замовлення	

2.	Завдання гри	• цінка експлуатаційних властивостей зразків тканин. • ідбір оптимального матеріалу/комбінації матеріалів. • озробка ескізу спецодягу з урахуванням ергономіки та стилю бренду. • ідготовка презентації та аргументація рішень.	
3.	Характеристика об'єкта імітації	Імітується діяльність команди, яка виконує замовлення преміального салону. Процес розробки спецодягу, який має відповідати високим вимогам: стійкість до фарб, легкість очищення, антистатичність, збереження форми, відповідність трендам соцмереж, комфорт при тривалій роботі.	
4	Характеристика ігрової ситуації	Салон «Four Elements» потребує новий спецодяг для персоналу. Спецодяг повинен бути сучасним, стильним, комфортним, зносостійким, привабливим у кадрі, придатним для тривалого носіння.	
5.	Обладнання та необхідні матеріали	• разки тканини; Картки з характеристикою тканин; • апір, ручки, маркери, кольорові	

		олівці; • З від салону, де представлена основна концепція салону краси • ланшет/ноутбук	
6.	Характеристика ігрових якостей учасників	<u>Дизайнери.</u> Креативні учасники, орієнтовані на естетику, візуальну привабливість, тренди соцмереж. Їхня задача створити стильний образ, який підкреслить бренд салону. У роботі пропонують варіанти силуетів, кольорового рішення, декоративних елементів. <u>Матеріалознавці.</u> Орієнтуються на властивості тканин, пропонують найбільш стійкі матеріали. Проводять аналізи на стійкість до барвників, антистатичність, легкість догляду. <u>Технологи.</u> Відповідають за виготовлення виробу, технологічні параметри, конструкцію, економічність також за визначення технологічних можливостей реалізації ескізу, Технолог оцінює можливі проблеми під час виготовлення, пропонує зміни для поліпшення якості та практичності виробу і контролює відповідність кінцевого виробу стандартам та вимогам замовника. <u>Представники салону.</u> Клієнти, які оцінюють рішення з точки зору бренду,	

		іміджу, зручності персоналу й естетики в соцмережах.		
7.	Критерії оцінювання: виконаних завдань, публічного захисту, коефіцієнту участі в колективній праці.		• аргументованість вибору матеріалів. • відповідність ескізу вимогам замовника. • технологічність та ергономічність конструкції. • якість презентації та командна взаємодія. • креативність.	
Основна частина (хід гри)				
1.	Вступ	Повідомлення теми	Викладач оголошує тему «Проектування спеціального одягу для майстрів індустрії краси на основі оцінки експлуатаційних властивостей сучасних тканин», описує професійну ситуацію, пояснює правила:	
		Правил гри	1. Слухати уважно всіх учасників гри та викладача. 2. Не перебивати інших студентів під час їхніх виступів та презентацій. 3. Дотримуватися ролі в команді і виконувати покладені обов’язки. 4. Працювати у команді, обговорювати ідеї, шукати	

			компроміси. 5. Аргументувати власні рішення. 6. Поважати думку колег. 7. Зосереджуватися на завданні, уникати відволікаючих факторів. 8. Сприяти позитивній атмосфері гри	
		Розподіл ролей та видача завдань кожній групі	<u>Група «Дизайнери»</u> <i>Ваша мета:</i> Створити оригінальний і впізнаваний образ одягу для салону, який виділяється на фоні конкурентів і привертає увагу у соцмережах. <i>Завдання:</i> • озробіть мудборд для подальшої розробки колекції, подумайте, як елементи дизайну можуть підкреслити унікальність бренду салону. • озробіть три концепти колекції, орієнтуючись на мудборд. • виберіть один концепт і підготуйте візуальну презентацію з ескізами та колірними схемами. • поясніть в короткій доповіді, чому саме цей дизайн буде актуальним для клієнтів.	

			• бговоріть з групами технологів та матеріалознавців реалізацію виробу. <u>Група «Матеріалознавці»</u> <i>Ваша мета:</i> Забезпечити надійність та практичність колекції через правильний вибір матеріалів. <i>Завдання:</i> • роаналізуйте запропоновані дизайнерами матеріали і визначте їх сильні та слабкі сторони. • ідготуйте порівняльну таблицю, де зазначено стійкість до фарбників, антистатичність, міцність та легкість догляду. • апропонуйте матеріали які найбільш підходять • бговоріть з дизайнерами можливість комбінування матеріалів для покращення естетики та практичності. <u>Група «Технологи»</u> <i>Ваша мета:</i> Забезпечити технічну реалізацію колекції. <i>Завдання:</i> •	
--	--	--	--	--

			цініть можливість виготовлення кожного ескізу дизайнера в реальних умовах виробництва. • виявте потенційні проблеми під час шиття та запропонуйте способи їх усунення. • визначте, які елементи конструкції можна вдосконалити. • обговоріть з дизайнерами можливі зміни для підвищення практичності. <u>Група «Представники салону»</u> <i>Ваша мета:</i> Оцінити готові колекції з точки зору бренду, зручності для персоналу та сприйняття клієнтами. <i>Завдання:</i> • гляньте колекцію та визначте, наскільки кожен образ відповідає іміджу салону. • визначте, які моделі будуть найбільш зручні для персоналу під час роботи. • кладіть короткий рейтинг колекції за трьома критеріями: бренд, комфорт, привабливість.	
--	--	--	--	--

			робіть загальні висновки щодо того, які моделі колекції слід рекомендувати.	
2.	Хід гри		- видача завдань групам - підготовка матеріалів для виконання завдань - виконання завдань - презентація колекції - обговорення	5 хв 15 хв 30 хв 15 хв 10 хв
Заключна частина				
1.	Аналіз гри, оцінка рівня сформованості професійних умінь та навичок. Підведення підсумків гри та фіксація результатів.		Викладач підсумовує: які матеріали обрані, які ескізи найточніше відповідають вимогам салону, які рішення можна застосувати на практиці. Проводиться оцінювання за критеріями, оголошення переможців, коментарі до сильних та слабких сторін.	10 хв
2.	Видача завдання на самостійну роботу		Проведіть практичне дослідження, перевірте, як тканина реагує на фарбу для волосся, воду та пил на маленькому зразку. Зафіксуйте результати у короткому звіті.	2 хв

Висновки до розділу 4

У результаті проведеної роботи було розроблено методичні вказівки для організації та проведення семінару на тему «Проектування спеціального одягу

для майстрів індустрії краси на основі оцінки експлуатаційних властивостей сучасних тканин» у рамках дисципліни «Технологія швейних виробів» для студентів спеціальності 015 Професійна освіта (Технологія легкої промисловості). Ці методичні вказівки створені з урахуванням сучасних освітніх підходів та спрямовані на формування у студентів комплексних компетентностей, що поєднують знання про сучасні текстильні матеріали та принципи проєктування функціонального та естетичного професійного одягу. Семінар організовано з елементами ділової гри, що дозволяє максимально наблизити навчальну діяльність до реальних професійних умов. Під час підготовки до семінару студенти опрацьовували різноманітні джерела інформації щодо сучасних видів тканин, їхніх експлуатаційних властивостей, інноваційних матеріалів та технологій обробки. Вони навчалися визначати оптимальні поєднання тканин, враховувати стійкість до механічних і хімічних впливів, здатність до очищення та догляду, а також оцінювати комфорт і ергономіку готового виробу для професійної діяльності майстрів краси.

Використання елементів ділової гри забезпечує ефективне поєднання теоретичної підготовки та практичної діяльності. Студенти отримали можливість виконувати ролі дизайнерів, матеріалознавців, технологів та представників замовника, що сприяло розвитку командної взаємодії, комунікативних навичок і вмінь аргументувати власні пропозиції. В процесі виконання завдань вони оцінювали властивості тканин, визначали найбільш придатні матеріали для спеціального одягу, розробляли ескізи колекцій, аналізували їх з точки зору ергономіки та стилю, а також обговорювали можливі технологічні складнощі та шляхи їх вирішення.

ВИСНОВКИ

Дана магістерська робота присвячена комплексному вивченню, аналізу та практичному обґрунтуванню професійної підготовки фахівців з технологій легкої промисловості до проєктування спеціального одягу для майстрів індустрії краси на основі оцінки експлуатаційних властивостей сучасних тканин. Актуальність теми зумовлена стрімким розвитком ринку б'юті-послуг, зростанням соціально-естетичних вимог до зовнішнього вигляду майстра та потребою у створенні професійного одягу, який поєднує високий рівень функціональності, сучасні дизайнерські рішення, ергономіку, комфорт і довговічність. Робота спрямована на подолання існуючого дефіциту науково обґрунтованих підходів до створення спеціального одягу для цього сегменту індустрії, який нині практично не представлений у наукових дослідженнях.

У першому розділі магістерської роботи проаналізовано сучасний стан української індустрії краси, визначено її ключові тенденції, динаміку розвитку та вплив на суспільство. Розкрито значення професійного іміджу майстрів та показано, що зовнішній вигляд спеціаліста є не лише частиною самопрезентації, а й важливим чинником формування довіри клієнтів, підвищення рівня сервісу та конкурентоспроможності салону або студії. У роботі підкреслено, що популярність соціальних мереж та онлайн-платформ сильно впливає на уявлення клієнтів про професіоналізм майстра, а тому спеціальний одяг має відповідати сучасним естетичним вимогам.

У другому розділі виконано ґрунтовний аналіз історичних, стилістичних і професійних засад створення спеціального одягу для майстрів б'юті-сфери. Проаналізовано еволюцію професійного вбрання – від функціональних захисних елементів, характерних для середньовічних барберів, до сучасних дизайнерських моделей, що відіграють важливу роль у формуванні корпоративної культури. Аналіз джерел творчого натхнення продемонстрував

доцільність використання мотивів обладунків і стилістики мілітарі, які символізують захищеність, силу та професіоналізм. Ці мотиви органічно інтегруються у сучасний образ майстра, підкреслюючи впевненість, майстерність та індивідуальність.

У межах цього ж розділу проведено характеристику професійної діяльності майстрів що дозволило сформулювати вимоги до одягу. На основі цього визначено ключові критерії для вибору матеріалів, стійкість до забруднень, низька адгезія до волосся та пилу, міцність, комфорт упродовж тривалого робочого дня, привабливий зовнішній вигляд. У ході дослідження було відібрано і проаналізовано кілька зразків полівіскозних тканин та екошкіру. Дослідження засвідчили, що найбільш придатними для виготовлення спеціального одягу є зразок «Полівіскоза 4» та екошкіра, оскільки вони повільно вбирають вологу, стійкі до барвників, мають низьку здатність притягувати дрібні частинки та легко очищуються. На основі проведеного аналізу було створено колекцію спеціального одягу для майстрів індустрії краси, яка враховує всі необхідні вимоги сучасного професійного середовища. Колекція поєднує функціональність, естетичність, зручність, ергономіку та універсальність. Запропоновані моделі легко адаптуються до індивідуальних потреб майстрів, дозволяють варіювати силуети та створювати гармонійні професійні образи.

У третьому розділі було визначено, що підготовка фахівців до проєктування спеціального професійного одягу потребує системи компетентностей, серед яких технологічні, конструкторсько-дизайнерські, інноваційні, матеріалознавчі, комунікативні та екологічні. Інтеграція цих компетентностей забезпечує здатність майбутнього фахівця працювати комплексно, приймати обґрунтовані проєктні рішення, адаптуватися до вимог ринку та створювати сучасний високоякісний спецодяг.

У четвертому розділі магістерської роботи розроблено методичні вказівки для проведення семінару на тему «Проєктування спеціального одягу для

майстрів індустрії краси на основі оцінки експлуатаційних властивостей сучасних тканин». Методичні рекомендації побудовані на основі інтерактивних методів навчання та включають елементи ділової гри. Студенти виконували ролі дизайнерів, технологів, матеріалознавців та представників салону краси. Така організація навчання сприяла розвитку професійного мислення, навичок командної взаємодії, уміння аналізувати властивості матеріалів і приймати обґрунтовані рішення. Методичні вказівки можуть бути використані у професійній підготовці студентів спеціальності 015 Професійна освіта (Технологія легкої промисловості) та адаптовані для інших освітніх програм.

Таким чином, узагальнюючи результати дослідження, можна стверджувати, що поставлені в магістерській роботі завдання виконано повною мірою. Проведене дослідження доводить важливість інтегрованого підходу до підготовки фахівців, здатних створювати сучасний спеціальний одяг для майстрів індустрії краси, який відповідає вимогам функціональності, ергономіки, естетики й екологічності. Отримані результати мають практичну, наукову та методичну цінність, можуть бути впроваджені у сферу професійної освіти та використані у діяльності підприємств легкої промисловості, студій і салонів краси. Створена колекція демонструє можливість гармонійного поєднання матеріалознавчих, дизайнерських і технологічних рішень, формуючи основу для розвитку нових напрямів у проєктуванні спеціального одягу та підвищення його ролі у професійній діяльності майстрів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Белова О. К., Коваленко О.Е. Дидактичні аспекти проектування лабораторних робіт: навчальний посібник для студентів інженерно-педагогічних спеціальностей. Харків – 2003–60 с.
2. Бухун І., Кравченко Л. Технологічна компетентність здобувачів вищої освіти як проблема педагогічної науки і практики // Українська професійна освіта = Ukrainian Professional Education. – 2020. – № 7. – С. 115–122. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://upepnpu.pnpu.edu.ua/article/view/238050>
3. Джам О. А. Формування екологічної компетентності студентів у системі сталого розвитку // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Екологія». – 2016. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://journals.uran.ua/visnukkhnu_ecology/article/view/76758
4. Друзь Г. М. Ділова гра як засіб моделювання професійної діяльності студентів у навчальному процесі вищої школи. Київ – 2015 – С. 280–285. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/d3fc06f9-20c3-4eec-9d52-4b304e072b0b/content>
5. Євдокімова О. О., Алексєєнко Н. В. Інноваційна компетентність як професійно важлива риса // Право і безпека. – 2017. – № 2 (65). – С. 146–152. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://dspace.univd.edu.ua/entities/publication/e61ccbdf-eb0f-47f5-ba97-75ccd917a568>
6. Грищенко І. М., Ізовіт В. А., Ізовіт Т. Л., Науменко І. П., Курганський А. В. Легка промисловість України: реалії та перспективи : аналітично-експертний звіт / Київ – 2015. – 82 с. [Електронний ресурс] – Режим

доступу:

https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/3444/2/20161226_Kurganskiy.pdf

7. Іванченко Л. Соціальні мережі як сучасний маркетинговий інструмент просування бренду // Економіка і організація управління. – 2016. – № 3 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://jeou.donnu.edu.ua/article/view/2887>

8. Індустрія краси в Україні крізь призму ринку ритейлу // All Retail. – 2024. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://allretail.ua/news/79793-industriya-krasi-v-ukrajini-kriz-prizmu-rinku-riteylut>

9. Латигіна Н. Ділова гра як імітаційний активний метод навчання / Н. Латигіна, С. Радченко // Інноваційний розвиток вищої освіти : матеріали міжнар. 157 наук.-метод. конф. (Київ, 10–11 березня 2010 р.): тези доповідей. – К.: Київ. нац. торг.-економ. ун-т, 2010. – С. 172 – 175.

10. Ліфінцев Д. С. Корпоративна культура як інструмент формування іміджу фірми – Київ : КНЕУ, 2009. – Вип. 24–25. – С. 190–194.[Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/01ada3d9-1960-4f3d-82ab-ce1528b8a683/content>

11. Мозга О. Ю. Формування дизайнерської компетентності учнів на уроках технології при створенні фірмового стилю. Кривий Ріг – 2023. – 71 с. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://elibrary.kdpu.edu.ua/jspui/handle/123456789/8248>(<https://elibrary.kdpu.edu.ua/jspui/handle/123456789/8248>)

12. Однорог Г. В. Розвиток ключових компетентностей майбутніх кваліфікованих швейних робітників засобами інтерактивних технологій: методичні рекомендації. – 2021. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://lib.iitta.gov.ua/id/eprint/731306/>

13. Пашкевич К., Руденко М. Ф., Куценко А., Савчук А. Вплив художніх стилів фірмового стилю на імідж компанії // Актуальні проблеми сучасного

дизайну : збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції. – У 2 т. — Т. 2. – Київ : КНУТД, 2022. – С. 130–132. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://ir.kneu.edu.ua/server/api/core/bitstreams/01ada3d9-1960-4f3d-82ab-ce1528b8a683/content>

14. Перукар [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://dnp.dcz.gov.ua/publikaciya/perukar>

15. Попова Т. І., Дев'ятко Н. В. Особливості проектування спецодягу для працівників салонів краси // Вісник Хмельницького національного університету. Технічні науки. – 2018. – № 6, ч. 2. – С. 84–88. [Електронний ресурс] – Режим доступу: [http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Vchnu_tekh_2018_6\(2\)_17](http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Vchnu_tekh_2018_6(2)_17)

16. Проскурович О. В., Шеремета А. С. Оцінка вітчизняного ринку робочого одягу // Економічний простір. 2024. № 192. С. 113–119. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://economic-prostir.com.ua/wp-content/uploads/2024/09/192-113-119-proskurovych.pdf>

17. Решетнікова О., Боровик Т. В., Сенько І. М. Маркетинг у соціальних мережах як інструмент просування бренду // Економіка і суспільство. – 2024. — № 65. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/4513>

18. Романюк Є. О. Сучасний стан і перспективи розвитку повторної переробки та використання текстильної продукції в Україні / Є. О. Романюк, А. В. Курушкіна // Індустрія моди. Fashion Industry. - 2024. - № 2. - С. 38-46. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/28141>

19. Чернікова Н., Долгов С., Бондаренко Д. Удосконалення корпоративної культури вітчизняних підприємств в умовах динамічного бізнес-середовища // Економіка і суспільство. — 2023. — № 56. [Електронний ресурс] – Режим

доступу: https://www.researchgate.net/publication/375845350_UDOSKONALENNA_KORPORATIVNOI_KULTURI_VITCIZNANIH_PIDPRIEMSTV_V_UMOVAN_DINAMICNOGO_BIZNES-SEREDOVISA

20. Шевчук С. С. Методологічні аспекти компетентнісного підходу до професійної підготовки кваліфікованих фахівців // Імідж сучасного педагога. – 2024. – № 1(214). – С. 58–66. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://isp.pano.pl.ua/article/view/297158>

21. «Педагогічне проектування в інноваційному просторі : метод. вказ. до виконання комплексної курсової роботи для здобувачів вищої освіти спеціальності 15 Професійна освіта (за спеціалізаціями) / Укр. інж.-пед. акад. ; упоряд. : Л.В. Штефан; за ред. д-ра пед. наук, проф. О. Е. Коваленко. – Харків : [Б. в.], 2022. – 57 с.

22. Виклики для українських виробників з огляду на EU Textile Strategy-2030 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/28141>

23. Dolez P. I., Marsha S., McQueen R. H. Fibers and Textiles for Personal Protective Equipment: Review of Recent Progress and Perspectives on Future Developments // Textiles. – 2022. – Т. 2, № 2. – С. 349–381. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/361294991_Fibers_and_Textiles_for_Personal_Protective_Equipment_Review_of_Recent_Progress_and_Perspectives_on_Future_Developments

24. Karimkhan F. Shaping Style: The Rise of Fashion and Beauty Social Media Influencers // Global Perspectives on Social Media Influencers and Strategic Business Communication. – 2024. – Розділ 1. [Електронний ресурс] – Режим доступу: https://www.researchgate.net/publication/381410355_Shaping_Style_The_Rise_of_Fashion_and_Beauty_Social_Media_Influencers

25. Mironica A., Popescu C. A., George D., Tegzesiu A. M., Herman C. D. Social Media Influence on Body Image and Cosmetic Surgery Considerations: A

Systematic Review // Cureus. – 2024. – Т. 16, № 7. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/39205749/>

26. Pillay A. The barber-surgeons: Their history over the centuries // Hektoen International. – 2020. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://hekint.org/2020/01/28/the-barber-surgeons-their-history-over-the-centuries/>

27. Rohmaniah A., Zulaeha I., Purwati P. D. The effectiveness of learning to write explanation text using problem based learning and quantum learning models for sixth grade students based on personality type // International Journal of Education and Research. 2023. Т. 11, № 6. С. 131 - 138. [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://ijern.com/journal/2023/June-2023/12.pdf>

28. BARBERS [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.encyclopedia.com/fashion/encyclopedias-almanacs-transcripts-and-maps/barbers>

29. Barber-Surgeon Treating Patient, 17th Century [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.sciencesource.com/2030005-barber-surgeon-treating-patient-17th-century-stock-image-rights-managed.html>

30. Fast fashion: EU laws for sustainable textile consumption [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.europarl.europa.eu/topics/en/article/20201208STO93327/fast-fashion-eu-laws-for-sustainable-textile-consumption>

31. Re:inventex [Электронный ресурс] – Режим доступа: <https://www.reinventex.com.ua>